

Analýza hospodaření Zlínského kraje za rok 2004 – 2006

Alena Polášková

Bakalářská práce
2008

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena POLÁŠKOVÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Téma práce: **Analýza hospodaření Zlínského kraje za rok
2004-2006**

Zásady pro vypracování:

1. **Prostudujte uvedenou literaturu.**
2. **Analyzujte hospodaření Zlínského kraje v letech.**
3. **Navrhňte opatření pro zlepšení hospodaření Zlínského kraje do budoucna.**

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- [1] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 376s. ISBN 80-7261-086-4.
- [2] PEKOVÁ, J. Veřejné finance – úvod do problematiky. 3. vyd. Praha: ASPI, 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1.
- [3] COGAN, R. Krajské zřízení. Praha: ASPI, 2004. 442s. ISBN 80-7357-041-6.
- [4] MATES, P., WOKOUN, R. a kolektiv Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. 200 s. ISBN 80-7175-100-6.
- [5] Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [6] Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 O krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- [7] Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [8] Zákon č. 420/2004 Sb. ze dne 10. června 2004 O přezkoumání hospodaření územích samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Zákon č. 347/1997 Sb. ze dne 3. prosince 1997 O vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] IVyhláška č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002 O rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce: **Bc. Eva Kočíčková**

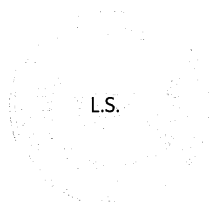
EXT.

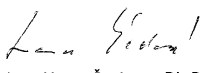
Datum zadání bakalářské práce: **5. října 2007**

Termín odevzdání bakalářské práce: **7. prosince 2007**

Ve Zlíně dne 2. listopadu 2007

Ing. Alena Dvořáková
v zast. děkan

Ing. Hana Šedová, Ph.D.
v zast. ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Cílem této bakalářské práce je analyzovat strukturu rozpočtu Zlínského kraje (příjmy a výdaje), posoudit, jakým způsobem Zlínský kraj hospodaří s peněžními prostředky vlastními a ze státního rozpočtu, navrhnout možná opatření ke zlepšení hospodaření Zlínského kraje do budoucna. Teoretická část se zabývá vysvětlením základních pojmů týkajících se krajského zřízení, rozpočtu a hospodaření kraje. Praktická část je zaměřena na konkrétní příklady z praxe.

Klíčová slova: kraj, rozpočet kraje, příjmy, výdaje.

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The aim of this work is to analyse structure of Zlín Region budget (earnings and expenses), explore how Zlín Region manages financial natural resources and also resources from state budget, and suggest possible measure lead to improvement of Zlín Region managing for the future. The theoretical part deals with explanation basic notions concerning budget and manage region. The practical part is targeting the concrete examples from work experience.

Keywords: region, region budget, earnings, expenses.

Poděkování, motto

Chtěla bych tímto poděkovat Bc. Evě Kočíčkové a Ing. Radku Šípkovi za ochotu, pomoc a poskytnutí potřebných informací při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 KRAJ	11
1.1 HISTORIE KRAJSKÉHO ZŘÍZENÍ.....	11
1.2 KRAJ A JEHO ORGÁNY	11
2 HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET KRAJE	14
2.1 PODSTATA A OBSAH ROZPOČTU	14
2.2 ROZPOČTOVÝ PROCES	15
2.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	17
2.4 PŘÍJMY KRAJE.....	18
2.4.1 Vlastní příjmy, přijaté dotace	20
2.4.2 Nenávratné a návratné příjmy	21
2.5 VÝDAJE KRAJE	22
2.5.1 Běžné a kapitálové výdaje.....	23
2.5.2 Plánované a neplánované výdaje.....	24
2.6 MAJETEK KRAJE	25
2.7 ORGANIZAČNÍ FORMY HOSPODAŘENÍ KRAJE.....	26
2.8 PENĚŽNÍ FONDY.....	27
II ANALYTICKÁ ČÁST	28
3 ZLÍNSKÝ KRAJ	29
3.1 ORGÁNY KRAJE	30
4 HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET ZLÍNSKÉHO KRAJE	32
4.1 ČLENĚNÍ ROZPOČTU ZK	32
4.2 ROZPOČTOVÝ PROCES	34
4.3 PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ	36
4.4 ROZPOČET V ROCE 2004.....	36
4.4.1 Příjmy za rok 2004	37
4.4.2 Výdaje za rok 2004.....	39
4.4.3 Výdaje za rok 2004 podle jednotlivých ORJ.....	39
4.5 ROZPOČET V ROCE 2005	40
4.5.1 Příjmy za rok 2005	40
4.5.2 Výdaje za rok 2005.....	42
4.5.3 Výdaje za rok 2005 podle jednotlivých ORJ.....	43
4.6 ROZPOČET V ROCE 2006.....	43
4.6.1 Příjmy za rok 2006	44
4.6.2 Výdaje za rok 2006.....	46
4.6.3 Výdaje za rok 2006 podle jednotlivých ORJ.....	47

4.7	MAJETEK ZLÍNSKÉHO KRAJE	48
4.8	ORGANIZAČNÍ FORMY HOSPODAŘENÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	48
4.9	FONDY ZLÍNSKÉHO KRAJE	52
	ZÁVĚR	59
	RESUMÉ	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM GRAFŮ	66
	SEZNAM TABULEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Předpokladem fungování nejen Zlínského kraje (dále jen „ZK“) je existence území, občanů, představitelů a v neposlední řadě též potřebných peněžních prostředků a vlastnictví majetku. Cílem této bakalářské práce je analyzovat rozpočet ZK a celkové hospodaření ZK se svěřenými i vlastními peněžními prostředky v letech 2004, 2005 a 2006 a navrhnout možná opatření ke zlepšení hospodaření kraje do budoucna. K naplnění tohoto cíle se především zaměřím na strukturu rozpočtu v jednotlivých letech. Jaký objem příjmů v těchto letech ZK obdržel, a naopak jaký objem výdajů vynaložil.

Hospodařením kraje se budu zabývat, protože jde o novou úroveň veřejné správy v České republice po roce 1989, která mě zajímá. Hospodaření spočívá v péči o majetek a hospodaření podle rozpočtu. V teoretické části práce se proto budu zabývat nejprve historií krajského zřízení a popisem orgánů kraje (zastupitelstvo, rada, hejtman, krajský úřad a zvláštní orgány). Dále pak popisem podstaty a obsahu rozpočtu, celého rozpočtového procesu a rozpočtové skladby. Nedílnou součástí rozpočtu jsou příjmy a výdaje, zaměřím se tedy také na jejich strukturu. Zmíním se též o organizačních formách hospodaření kraje a mimo-rozpočtových fondech.

Praktická část již bude obsahovat konkrétní příklady z praxe. Ve stručnosti představím ZK a jeho orgány. Velká pozornost je věnována rozpočtu ZK, celému rozpočtovému procesu a popisu rozpočtu v jednotlivých letech, zaměřím se na strukturu příjmů a výdajů ZK. Budu se zabývat též problematikou organizačních forem hospodaření ZK (příspěvkových organizací, obchodních společností, obecně prospěšných společností). Ve stručnosti se zmíním také o účelových fondech ZK, které jsou nedílnou součástí rozpočtu kraje.

Podstatou celého procesu hospodaření ZK a nakládání s peněžními prostředky je správně sestavený rozpočet. Člověk, který nezná podstatu celého rozpočtového procesu, neví, co vše zahrnují příjmy a na co jsou využívány výdaje, může snadno kritizovat špatné nakládání kraje s peněžními prostředky. Mnohdy si lidé ani neuvědomují, o jak obtížný proces jde. Jak velkou odpovědnost nesou lidé, kteří rozpočet sestavují, nebo schvalují. Je totiž obtížné spravedlivě rozhodovat, kolik prostředků a jak se vynaloží v jednotlivých odvětvích jako je např. kultura, doprava, školství. Problém je především v tom, že odpovědné osoby nárokují pro svou oblast co nejvíce a mnohdy zapomenou na to, že rozpočet kraje není „nafukovací“. Kraj má jen omezené množství prostředků a ne se všemi může naložit, jak by chtěl. Příkladem jsou třeba účelové dotace, které musí využít předem stanoveným způsobem.

Analýzu hospodaření Zlínského kraje za rok 2004 – 2006 jsem si vybrala proto, abych se pokusila zjistit, jak je to s hospodařením krajů ve skutečnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRAJ

1.1 Historie krajského zřízení

Počátky krajského zřízení spadají v Čechách do 2. poloviny 13. století, kdy Přemysl Otakar II. nahradil původní zřízení hradské. Na Moravě vznikly kraje až v 16. století, jako součást obrany proti Turkům. Pravidelná krajská organizace se však rozvinula až po Bílé hoře. Ve Slezsku byly zřízeny tři kraje, a to až po odtržení velké části území v r. 1742. Roku 1928 bylo vytvořeno tzv. zemské zřízení a vznikly země Česká a Moravskoslezská. [2]

K revolučním změnám ve správní organizaci došlo až zákonem o krajském zřízení z r. 1948, na jehož základě v r. 1949 vzniklo na území dnešní České republiky 13 krajů. Současně byly zrušeny země Česká a Moravskoslezská. V r. 1960 bylo území České republiky rozděleno na 7 krajů, které stále existují, v praxi jsou však zastíněny existencí nových, samosprávných krajů. Osmou, samostatnou územní jednotkou, je hlavní město Praha. [2]

K 1. lednu 2000 bylo ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zřízeno 14 vyšších územních samosprávných celků. Současně byly novelizací Ústavy tyto nové celky nazvány kraji, přestože dosud nebyly zrušeny územní kraje z r. 1960. Hlavou každého kraje je hejtman, pouze hlavou Prahy je primátor. [2]

1.2 Kraj a jeho orgány

Kraj je územním společenstvím občanů, kterému náleží právo na samosprávu. Je veřejno-právní korporací, tj. právnickou osobou veřejného práva, která má vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Z hlediska působnosti vykonává kraj působnost dvojitou, přenesenou a samostatnou. Přenesená působnost znamená přenesený výkon státní správy stanovený zvláštními zákony, zatímco samostatnou působností rozumíme samosprávu veřejných záležitostí v hranicích kraje. Tu kraj vykonává v souladu s potřebami společenství občanů kraje. [2, 4, 14]

Zastupitelstvo kraje

Zastupitelstvo kraje rozhoduje o klíčových samosprávných otázkách kraje, včetně hospodaření. Mezi nejdůležitější rozhodovací a schvalovací pravomoci zastupitelstva kraje, které mají významné finanční důsledky, patří zejména schvalování rozpočtu kraje a závěrečného účtu kraje, schvalování úprav rozpočtu, rozhodování o majetku ve vlastnictví kraje, rozhodování o poskytování dotací z rozpočtu kraje obcím. Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. [2 s. 182, 14]

Rada kraje

Radu kraje tvoří hejtman, náměstek hejtmana (náměstci hejtmana) a další členové. Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti kraje. Do vyhrazené pravomoci rady patří některé věci týkající se hospodaření kraje. Jedná se např. o zabezpečování hospodaření kraje podle schváleného rozpočtu kraje a kontrola hospodaření kraje. Dále může rozhodovat o některých majetkoprávních úkonech kraje. Rada jako své iniciativní a poradní orgány zřizuje komise. [4, 2 s. 110, 14]

Hejtman kraje

Hejtman kraje je volen zastupitelstvem kraje z řad jeho členů. Zastupuje kraj navenek. Jeho odpovědnost a úkoly vymezuje zákon o krajích. V souvislosti s tématem hospodaření kraje bych zmínila jednu z odpovědností hejtmana, a to odpovědnost za zajištění přezkoumání hospodaření kraje. [2]

Krajský úřad

Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti, které mu uloží zastupitelstvo a rada a napomáhá činnosti výborů a komisí. Krajský úřad též vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu. V čele krajského úřadu stojí ředitel, který je za plnění úkolů krajským úřadem odpovědný hejtmanovi. Krajský úřad se člení na odbory a oddělení. Mezi kompetence krajského úřadu patří např.

ukládání sankcí podle zákona. V případě rozpočtu je to právě krajský úřad, který jej připravuje. [14]

Zvláštní orgány

Dalším orgánem kraje mohou být zvláštní orgány, jež může hejtman zřídit pro výkon přenesené působnosti. V čele zvláštního orgánu může být jen osoba, která splní zákonem stanovené podmínky. [14]

2 HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET KRAJE

Hospodařením se rozumí řízená a účelná správa majetku kraje. Účelem je maximalizace užítku v daném časovém horizontu pro příjemce služeb kraje. [10]

O hospodaření krajů, ve smyslu vyšších územních samosprávných celků, můžeme hovořit až od roku 2001. Tehdy se uskutečnily rozsáhlé převody zařízení doposud spravovaných ministerstvy na kraje. Stát v této první fázi rozhodl, že financování aktivit krajů v roce 2001 bude řešeno dotacemi ze státního rozpočtu. Od roku 2002 jsou kraje příjemci podílu na daňových výnosech na základě novelizace zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. K 1. 1. 2003 přešla na kraj správa dalších organizací dosud zřizovaných okresními úřady. Jednalo se o organizace v oblasti kultury, o zdravotnická zařízení a organizace poskytující sociální služby. Od počátku roku 2003 kraje zabezpečují v přenesené i samostatné působnosti i některé správní činnosti, které dosud zajišťovaly okresní úřady. [1]

Kraje uskutečňují své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a provádějí pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi zřízených a založených právnických osob a zařízení po celý rozpočtový rok. [16]

Pravidla pro sestavování rozpočtu a závěrečného účtu kraje a pravidla pro hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu upravuje zvláštní zákon – zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. [14]

Hospodaření kraje s dotacemi ze státního rozpočtu a ze státních fondů kontroluje Ministerstvo financí nebo jím pověřený finanční úřad i v průběhu rozpočtového roku. V případě, že byl porušen zákon, Ministerstvo financí uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků. [12]

2.1 Podstata a obsah rozpočtu

Důležitým nástrojem pro plnění úkolů kraje je rozpočet, doplněný případně dalšími mimo-rozpočtovými fondy. Je hlavním nástrojem zajištění činnosti územní samosprávy. Tvorba rozpočtu, tedy učinění rozhodnutí, kterým zastupitelstvo kraje schválí rozpočet, je ze zákona povinná. Způsob třídění peněžních operací v rozpočtu upravuje rozpočtová skladba. Rozpočet kraje je součástí územních rozpočtů, které patří mezi veřejné rozpočty. [4,1]

Rozpočet je základem finančního hospodaření a můžeme jej charakterizovat z několika hledisek jako:

- a) decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na principu ne-návratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence,
- b) bilanci příjmů a výdajů (z účetního hlediska),
- c) rozpočtový plán, podle něhož se v rozpočtovém období hospodaří,
- d) nástroj realizace regionální politiky. [4]

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. [16]

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není stanoveno, že probíhají mimo rozpočet.

Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se cizích prostředků nebo sdružených prostředků. Podnikatelské činnosti kraje se sledují účetně mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Hospodářské výsledky z těchto činností se promítají do rozpočtu vždy nejpozději ke konci kalendářního roku tak, aby byly součástí závěrečného účtu kraje. [1]

2.2 Rozpočtový proces

Kraj vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů; rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v kraji. Při sestavování rozpočtu se vychází zejména z požadavků vedoucích jednotlivých organizačních složek a příspěvkových organizací. Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu kraje. Po schválení rozpočtu zastupitelstvem se provádí rozpis rozpočtu. Následně kraje hospodaří v souladu se schváleným rozpočtem a provádějí pravidelnou, systematickou a úplnou

kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi zřízených a založených právnických osob a zařízení po celý rozpočtový rok. Rozpočet může být po jeho schválení také změněn. Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními. Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření kraje souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích. Přezkoumání hospodaření a závěrečný účet schvaluje zastupitelstvo kraje. [16]

Nebude-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření kraje až do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo kraje pro hospodaření kraje. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení. [1, 14]

Rozpočtový proces můžeme rozdělit do těchto etap:

- a) sestavení návrhu rozpočtu,
- b) projednání a schválení návrhu rozpočtu,
- c) plnění rozpočtu,
- d) průběžná kontrola plnění,
- e) sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období; projednání a následná kontrola.

Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou obdobně využívány v celé rozpočtové soustavě. [4]

Přezkoumání hospodaření je upraveno zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je obcím dána možnost volby způsobu přezkoumání hospodaření – zadat přezkoumání auditorovi, nebo požádat o přezkoumání příslušný krajský úřad. Kraje tuto možnost volby nemají, i když tomu tak vždy nebylo. Nyní však zákon stanoví, že hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok přezkoumává Ministerstvo financí. [15, 14]

Předmětem přezkoumání jsou údaje o ročním hospodaření kraje, tvořící součást závěrečného účtu podle zvláštního právního předpisu. Zejména se jedná o:

- a) plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků,
- b) finanční operace, týkající se tvorby a použití peněžních fondů,
- c) nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví kraje,
- d) stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi a další. [15]

O výsledku přezkoumání hospodaření se sepisuje zpráva, která musí obsahovat zákonem stanovené údaje. Kraj je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření a je povinen podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu. [15]

2.3 Rozpočtová skladba

Příjmy a výdaje kraje se třídí podle rozpočtové skladby stanovené vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z několika hledisek: odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního.

Odpovědnostní hledisko

Z odpovědnostního hlediska se třídí příjmy a výdaje pouze státního rozpočtu, a to podle správců kapitol. Např. kapitola 301 Kancelář prezidenta republiky.

Druhové hledisko

Určuje charakter či smysl operace. Z hlediska druhového se třídí všechny příjmy a výdaje. Výdajovým druhem se rozumí výdaje na nákupy a transfery, příjmovým druhem pak právní důvod platby, která organizaci plyne. Jednotlivé položky se třídí do tzv. tříd: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, běžné výdaje, kapitálové výdaje a financování.

Odvětvové hledisko

Odvětvové hledisko se vztahuje na všechny výdaje, u příjmů jen na nedaňové a kapitálové. Určuje kam, k jaké oblasti (odvětví) peněžní operace patří. Např. zemědělství a lesní hospodářství.

Konsolidační hledisko

V návaznosti na druhové členění identifikuje operace uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů. Např. záznamová jednotka 023 – Převody uvnitř peněžního fondu. [11]

2.4 Příjmy kraje

Podle druhového třídění se příjmy člení na čtyři skupiny: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. Příjmy můžeme ale také rozdělit na dvě velké skupiny: vlastní příjmy a přijaté dotace. Přijaté dotace, na rozdíl od vlastních příjmů, musí kraj využít přesně stanoveným způsobem. Není mu tedy dána možnost volby, jak s prostředky naloží, jako je tomu u vlastních příjmů. Obecně se považuje za vhodné, aby příjmy rozpočtu kraje byly dostatečně výnosné, plánovatelné, a to nejen v krátkodobém, ale i ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu, administrativně nenáročné na správu a výběr, tzn. aby především náklady na správu a výběr daní a poplatků byly minimální. [4]

Příjmy rozpočtu kraje tvoří:

- a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- b) příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- c) příjmy z hospodářské činnosti organizace, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem rozpočtu kraje, který organizaci zřídil nebo založil,
- d) příjmy ze správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je kraj pověřen podle zvláštních zákonů, zejména správní poplatky z této činnosti a dále příjmy z vybraných pokut uložených v pravomoci kraje podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů,

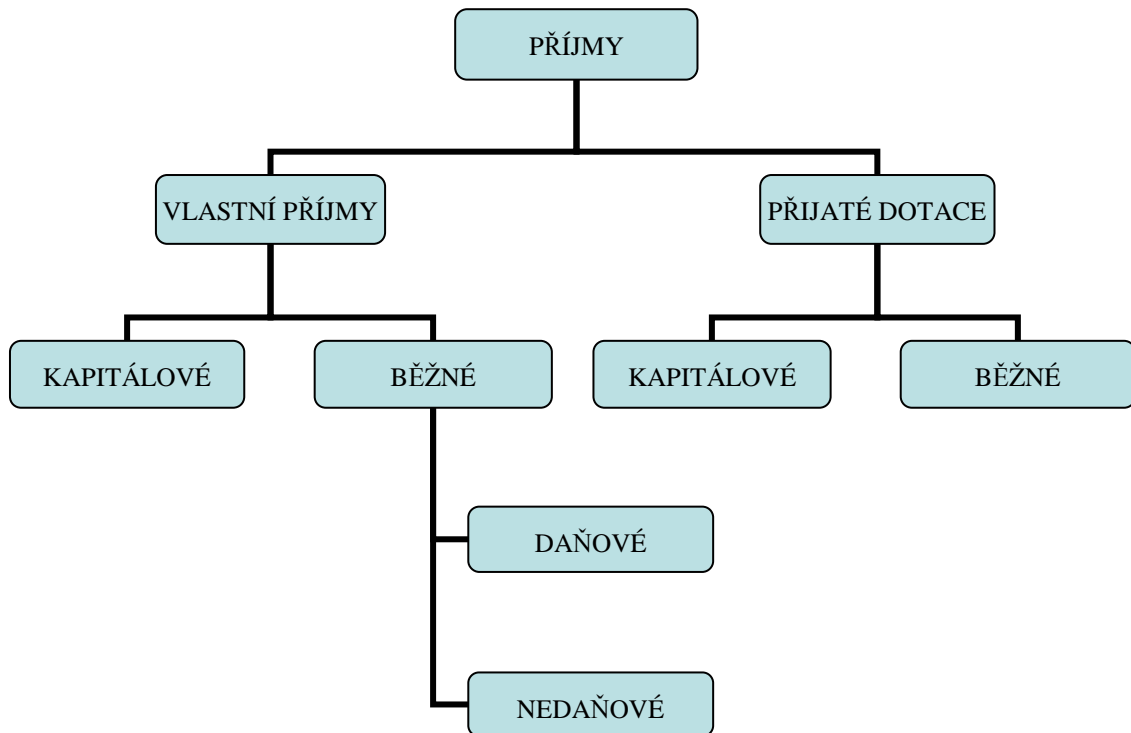
- e) výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- f) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- g) přijaté peněžité dary a příspěvky,
- h) jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů kraje,
- i) prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem kraje. [16]

Kraj může též použít prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu a může k úhradě svých potřeb použít rovněž návratných zdrojů. Ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtových výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě může kraj použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu jiného kraje. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků. [16]

2.4.1 Vlastní příjmy, přijaté dotace

zdroj: vlastní

Obr. 1 Rozdělení příjmů

Vlastní příjmy

Jak již bylo uvedeno, důležitou skupinu příjmů kraje tvoří vlastní příjmy, které se člení na:

- a) kapitálové příjmy – jsou jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakují. Jsou většinou účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb,
- b) běžné příjmy – každoročně se opakují, resp. většina z nich, i když ne vždy ve stejném objemu jsou určeny na financování běžných, každoročně se opakujících potřeb a dále se dělí na:
 - a. daňové – nenávratné příjmy (daně jako povinné platby stanovené daňovými zákony, v ČR i správní poplatky),
 - b. nedaňové – všechny ostatní příjmy (některé mohou být stanoveny zákonem, např. v ČR pokuty za znečišťování životního prostředí). [4]

Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou druhou velkou skupinou příjmů a dělí se na:

- a) kapitálové dotace – mohou mít formu účelové dotace (zpravidla nepravidelné, poskytují se na dočasné potřeby, které se neopakují v čase), nebo neúčelové dotace (všeobecné, globální),
- b) běžné dotace – mohou být též účelové (jsou poskytovány na určitý účel, např. na vyrovnání rozdílů v daňové kapacitě), nebo neúčelové (převažují). [4]

2.4.2 Nenávratné a návratné příjmy

Příjmy rozpočtu mají též charakter nenávratných a návratných příjmů.

Nenávratné příjmy zahrnují:

- a) příjmy z hospodaření s vlastním majetkem,
- b) příjmy z vlastní hospodářské činnosti,
- c) příjmy z hospodářské činnosti vlastních organizací, u kterých je kraj zřizovatelem,
- d) příjmy z vlastní správní činnosti a z výkonu státní správy, zejména ze správních poplatků, z vybraných pokut (a to na základě přenesené působnosti),
- e) daňové příjmy,
- f) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- g) prostředky z Národního fondu (půjde-li o uskutečňování rozvojových programů ČR s finanční podporou EU apod.),
- h) přijaté peněžní dary a příspěvky,
- i) ostatní nenávratné příjmy. [5]

Návratné příjmy:

- a) návratné úvěrové prostředky,

- b) návratné bezúročné finanční výpomoci ze státního rozpočtu, z rozpočtu jiného kraje, případně i z rozpočtů obcí na území kraje – na překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji. [5]

2.5 Výdaje kraje

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky. Výdaje kraje se člení podle různých hledisek. Závazné je členění výdajů podle rozpočtové skladby, které umožňuje srovnání objemu, struktury a vývoje výdajů z prostorového i časového hlediska. [4]

Z rozpočtu kraje se hradí:

- a) závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy,
- b) výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je kraj pověřen zvláštními právními předpisy,
- d) závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupil,
- e) dotace do rozpočtů obcí v kraji,
- f) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- g) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- h) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
- i) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj,
- j) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti kraje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,

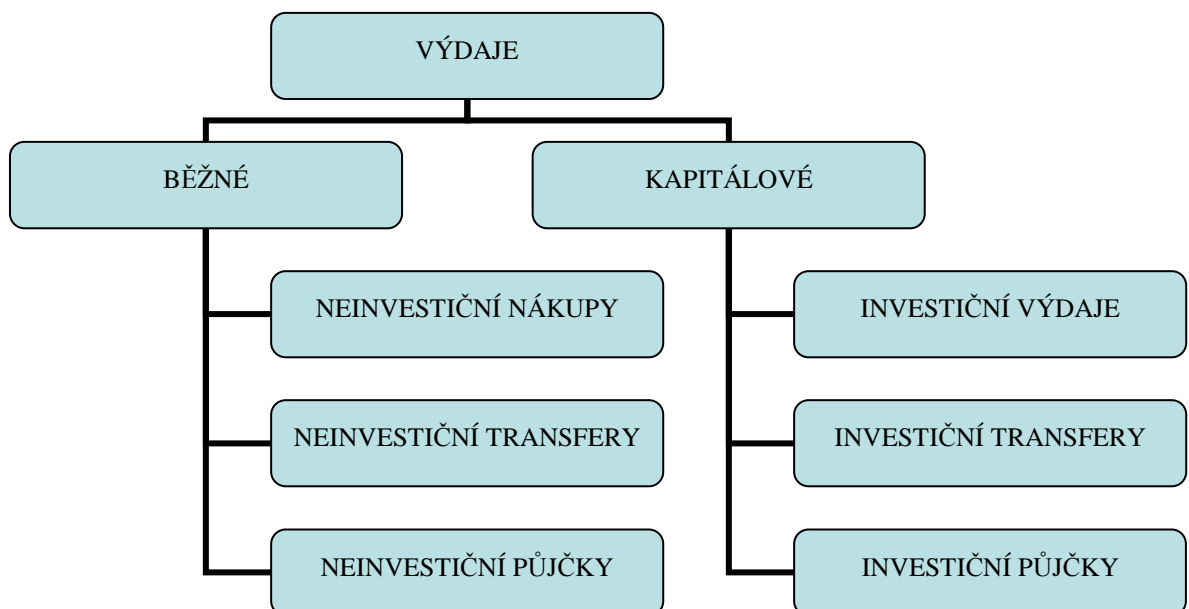
k) dotace Regionální radě regionu soudržnosti. [16]

Vedle výše uvedených výdajů hradí kraj ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných finančních výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům. [14]

2.5.1 Běžné a kapitálové výdaje

zdroj: vlastní

Obr. 2 Rozdělení výdajů

Běžné výdaje – každoročně se opakují. Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce – rozpočtovém období. Někdy se hovoří též o neinvestičních nebo provozních výdajích. Běžné výdaje se člení na:

- neinvestiční nákupy – např. platby za provedenou práci, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, nákup zboží a služeb, úroky, kursové ztráty,
- neinvestiční transfery – např. neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční transfery do zahraničí, neinvestiční transfery a některé další platby rozpočtům,
- neinvestiční půjčky – např. neinvestiční půjčky obyvatelstvu, neinvestiční půjčky vlastním fondům, neinvestiční půjčky do zahraničí. [4]

Kapitálové výdaje – neopakují se. Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb, zejména investičních, které přesahují jedno rozpočtové období, jsou zpravidla jednorázové (z hlediska konkrétní investice). Kapitálové výdaje můžeme dělit na:

- a) investiční výdaje – např. investiční nákupy, nákup akcií a majetkových podílů,
- b) investiční transfery – např. investiční transfery vlastním fondům, investiční transfery obyvatelstvu,
- c) investiční půjčky – např. investiční půjčky do zahraničí, investiční půjčky podnikům a obecně prospěšným organizacím. [4]

2.5.2 Plánované a neplánované výdaje

Výdaje kraje můžeme členit z hlediska rozpočtového plánování na výdaje plánované (plánovatelné) a neplánované (nahodilé, neplánovatelné).

Plánované výdaje

Plánované výdaje jsou ty výdaje, které lze poměrně přesně naplánovat. Významný objem z nich tvoří běžně se opakující výdaje, např. výdaje na financování provozu příspěvkových organizací kraje, výdaje na provoz krajského úřadu. U plánovaných běžných výdajů mohou příslušné orgány kraje zvažovat, zda jsou možné a únosné úspory, nebo jsou úspory nežádoucí – z dlouhodobého hlediska neekonomické (např. úspory v důsledku omezení či zanedbání údržby komunikací). [4]

Neplánované výdaje

Neplánované výdaje jsou především výdaje nahodilé, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období. Jejich vznik a výši lze jen obtížně naplánovat, odhad je velmi problematický. Patří sem např. sankční výdaje (např. v ČR pokuty za porušení rozpočtové kázně placené do státního rozpočtu). Neplánované výdaje jsou většinou financovány z rezerv. [4]

2.6 Majetek kraje

Ustavení krajů jako vyšších územních samosprávných celků předpokládá nejenom vytvoření legislativních podmínek pro jejich fungování, ale také vybavení krajů majetkem. Proto došlo na základě zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů k převodu majetku do vlastnictví krajů. Tento majetek tvoří:

- a) věci a zařízení a ostatní majetek dříve státních příspěvkových organizací a bývalých rozpočtových organizací – nyní organizačních složek, u nichž se zřizovatelem stal kraj,
- b) některé druhy komunikací,
- c) nemovitý majetek,
- d) peněžité prostředky na účtech. [4]

Majetek krajů tvoří zejména:

- a) hmotný majetek, a to:
 - a. nemovitosti (pozemky, budovy, dopravní cesty apod.),
 - b. movité věci (vnitřní zařízení budov, stroje, přístroje apod.),
 - c. majetková práva a pohledávky,
 - d. peněžní prostředky, tj. hotovosti a vklady na účtech u peněžního ústavu,
 - e. cenné papíry, včetně krátkodobých obchodovatelných (i směnky, šeky apod.),
- b) nehmotná aktiva (software apod.) [4]

Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Kraj vede evidenci svého majetku a je povinen pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem kraj naloží způsobem a za podmínek stanovených zvláštními předpisy (např. občanský zákoník), pokud zákon o krajích nestanoví jinak. Kraj je povinen chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. [14]

2.7 Organizační formy hospodaření kraje

Správa a využívání majetku kraje prostřednictvím některé z organizačních forem kraje je nezbytným opatřením. Tvorbou relativně izolovaných hospodářských jednotek se dosahuje individuálnější kontroly majetku a jeho využití. Majetek kraje tak nemusí být spravován z krajského města na dálku. [10]

Příspěvkové organizace

Právní forma příspěvkových organizací je dominantní formou hospodářské správy uskutečňované krajem a je upravena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000 Sb.“). Kraj zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Příspěvková organizace je právnickou osobou, kterou na základě zřizovací listiny zřizuje zastupitelstvo kraje. Hospodářské vztahy příspěvkové organizace ke kraji jsou založeny na poskytování čistých příspěvků ze strany kraje. Příspěvková organizace hospodaří zejména s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu kraje. [10]

Organizační složky

Také problematika organizačních složek je upravena zákonem č. 250/2000 Sb. Organizační složka vzniká rozhodnutím zastupitelstva. Hospodaří jménem svého zřizovatel a není účetní jednotkou. Právní forma organizační složky nahradila rozpočtovou organizaci. Kraj má ve svém rozpočtu obsaženy veškeré příjmy a výdaje svých organizačních složek a je povinen kontrolovat hospodaření se svěřeným majetkem a s peněžními prostředky těchto složek. [10]

Obecně prospěšná společnost

Právní úprava obecně prospěšných společností je obsažena v zákoně č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů. Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, která poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za pře-

dem stanovených podmínek, které jsou pro všechny uživatele stejné. Může být založena krajem na základě rozhodnutí zastupitelstva. Vlastním zdrojem financování obecně prospěšné společnosti je její jmění. Kraj vstupuje do jejího hospodaření ve formě dotací ze svého rozpočtu. [10]

Obchodní společnosti

Kraj může vykonávat hospodářskou činnost také prostřednictvím obchodních společností. Podle zákona č. 250/2000 Sb. může založit pouze akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným. Činnost těchto společností se však již řídí zákonem č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. [10]

2.8 Peněžní fondy

Kraj vedle rozpočtu může hospodařit také s peněžními fondy, které mohou mít konkrétní účel anebo mohou být bez účelového určení. Objem prostředků svěřený fondům není omezen, zákon č. 250/2000 Sb. však stanoví, že zdrojem peněžních fondů územního samosprávného celku mohou být zejména:

- přebytky hospodaření z minulých let,
- příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce,
- převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

Peněžní fond není zapotřebí, na rozdíl od rozpočtu, vyčerpat v každém rozpočtovém období. Je zde tedy možno ponechat prostředky mimo výdaje rozpočtu i trvale. Zákon o krajích nemá výslovné ustanovení o tom, který orgán peněžní fondy zřizuje, peněžní fondy tak zřizuje zastupitelstvo nebo rada. [1]

II. ANALYTICKÁ ČÁST

3 ZLÍNSKÝ KRAJ

Jak jsem již výše uvedla, kraje byly vytvořeny na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb. Na základě tohoto zákona byl vytvořen tedy i ZK se sídlem ve Zlíně. ZK se nachází na jihovýchodě České republiky a je tvořen čtyřmi oblastmi: Kroměřížsko, Vsetínsko, Uherskohradištsko a Zlínsko.

zdroj: [21] www.kr-zlinsky.cz

Obr. 3 Zlínský kraj

Centrem ZK je Zlín, proslulý zejména díky obuvnické firmě Baťa. Spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava. Východní okraj kraje tvoří hranici se Slovenskem, na jihozápadě sousedí s krajem Jihomoravským, na severozápadě s Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Svou rozlohou patří mezi menší kraje. Velká část území ZK spadá do chráněného krajinného území, k nejvýznamnějším patří CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty. Pozoruhodností kraje je, že se zde setkávají tři národopisné celky: Valašsko, Slovácko a Haná. Populace je z velké části tvořena venkovským obyvatelstvem. Počet mladých lidí v kraji převyšuje počet důchodců. ZK je tvořen 304 obcemi, z toho je 1 statutární město, 29 měst a 3 městyse. Každá obec, město i městyse jsou podobně

jako kraj samostatně spravovány zastupitelstvem a orgány kraje mohou do jejich samostatné působnosti zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona.

3.1 Orgány kraje

Volenými orgány ZK jsou zastupitelstvo, rada a hejtman kraje. Zastupitelstvo Zlínského kraje (dále jen „ZZK“) má 45 členů. První ustavující zasedání ZZK se konalo 21. 12. 2000. Zastupitelstvo má pro volební období 2004 – 2008 zřízeno celkem 14 výborů. Protože zasedání zastupitelstva jsou veřejná, zúčastnila jsme se 19. zasedání ZZK. Toto zasedání bylo výjimečné. Z důvodu úmrtí zastupitele a radního Zdeňka Szpaka skládala nová členka zastupitelstva Romana Kozáková, která jako první náhradnice na kandidátce ČSSD na uvolněný post nastoupila, slib člena zastupitelstva. Proběhla také volba nového člena Rady ZK (dále jen „RZK“), stala se jím Hana Příleská. Jako řádné body programu se projednávaly podpora soutěže Vesnice roku 2007 z rozpočtu ZK, převody nemovitostí z vlastnictví kraje, nabytí nemovitostí do vlastnictví ZK, poskytnutí dotace nemocnici založené ZK (Kroměřížská nemocnice a. s.) a další.

RZK má 9 členů. Každý člen rady má svěřeno zabezpečování konkrétních úkolů v jednotlivých oblastech: ekonomika a zahraniční vztahy; zemědělství, životní prostředí a rozvoj venkova; strategický rozvoj a investice; školství, mládež a sport; zdravotnictví; doprava; kultura, památková péče a cestovní ruch; sociální věci, národnostní otázky a menšiny; územní plánování a informatika. Rada má zřízeno pro volební období 2004 – 2008 celkem 12 komisí.

Hejtmanem ZK byl ve volebním období 2004 – 2008 zvolen Libor Lukáš, je tedy členem ZZK a RZK a řídí jejich zasedání.

Dalším orgánem ZK je Krajský úřad Zlínského kraje. Krajský úřad se v současné době člení na 15 odborů a útvarů, jejichž činnosti se týkají jak samostatné, tak přenesené působnosti. Činnosti jednotlivých odborů a útvarů jsou stanoveny organizačním řádem, který pružně reaguje na změny legislativy a organizační struktury (počet odborů a oddělení), kterou schvaluje RZK.

V současné době již existuje také zvláštní orgán kraje, kterým je Poradní sbor pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče. Předsedu a členy tohoto orgánu jmenoval hejtman v srpnu roku 2006.

4 HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET ZLÍNSKÉHO KRAJE

Základním nástrojem pro efektivní hospodaření ZK je rozpočet. Rozpočet ZK je sestavován podle závazného časového harmonogramu, který pro každý rok zpracuje odbor ekonomický Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „KÚ ZK“), schvaluje ho RZK a následně je rozeslán příslušným správcům rozpočtových kapitol kraje. Rozpočet jako celek se sestavuje z návrhů rozpočtů jednotlivých rozpočtových kapitol. Veškeré požadavky, které jsou předkládány do návrhu rozpočtu musí být řádně podloženy a odůvodněny. Při sestavování rozpočtu se vychází ze zákona č. 250/2000 Sb. Východiskem pro sestavování rozpočtu je rozpočtový výhled, který sestavuje odbor ekonomický a schvaluje ZZK. Rozpočet je členěn podle závazné rozpočtové skladby a dalších hledisek.

4.1 Členění rozpočtu ZK

Rozpočet ZK se primárně člení podle následujících vnitřních hledisek:

- a) odpovědnostního – rozumí se tím členění odpovídající vnitřní organizační struktúře KÚ ZK (odborníky s odpovědností za část rozpočtu), případně členění odpovídající účelovým fondům,
- b) ukazatelového – rozpočet je primárně členěn do tzv. závazných ukazatelů, které mají ve většině případů věcný srozumitelný charakter.

Rozpočet ZK musí sekundárně být také samozřejmě členěn i podle rozpočtové skladby, tedy z hlediska druhového i odvětvového.

Odpovědnostní hledisko

Třídění podle kapitol se používá zejména pro třídění příjmů a výdajů státního rozpočtu. Jednotlivými kapitolami se rozumí např. všechna ministerstva. V rámci rozpočtu ZK se toto třídění používá, ale jednotlivé kapitoly se nazývají ORJ (organizační jednotka). Každá ORJ má svého správce, který odpovídá za plnění příjmů a čerpání výdajů v souladu se schváleným rozpočtem. ZK má ve svých vnitřních organizačních normách stanoveno, že správcem kapitoly je vždy vedoucí příslušného odboru. Počet ORJ není striktně dán, jednotlivá ORJ vznikají, zanikají nebo se slučují, a to zejména v závislosti na změnách orga-

nizační struktury KÚ ZK. Kromě toho, že se mění počet ORJ, mění se i činnosti jednotlivých odborů. Každé ORJ „hospodaří“ se svěřenými prostředky.

Ukazatelové hledisko

Jedno z primárních hledisek členění rozpočtu je i ukazatelové. Jde o několik set tzv. závazných ukazatelů, které mají především věcný charakter (např. dotace obcím na údržbu komunikace, humanitární pomoc, dopravní hřiště a soutěže, dotace na dopravní obslužnost) a které téměř ve všech případech nejsou identifikovatelné pomocí druhového nebo odvětvového hlediska (tj. podle rozpočtové skladby). Z hlediska odpovědnostního jde vždy o část rozpočtu příslušejícího danému odboru. Příklad viz *Přílohu P III*.

Druhové a odvětvové hledisko

Třídění příjmů a výdajů podle druhového a odvětvového hlediska vychází z peněžních operací, a to příjmových, výdajových a z financování. Rozpočet je rozdělen do několika základních tříd – běžné příjmy, kapitálové příjmy, cizí zdroje (přijaté dotace od veřejných rozpočtů: neinvestiční, investiční), běžné výdaje, kapitálové výdaje. Tyto třídy se pak dále dělí na jednotlivá seskupení položek a ty dále na jednotlivé konkrétní položky, případně prvky. Na stejný rozpočet (členění primárně odpovědnostně a ukazatelově) je pak možné současně nahlížet i podle tohoto sekundárního členění – viz *Přílohu P IV*.

V rámci svého informačního systému ZK se všechna shora popsaná hlediska rozpočtu uplatňují a dále se užívají tyto atributy, popisující specifický význam:

- a) ORJ – odpovědnostní hledisko (odbor),
- b) ORG – ukazatelové hledisko (podle systému vnitřních identifikátorů zavedených KÚ ZK popisuje tento identifikátor vlastní ukazatel, případně i jeho další vnitřní typologii),
- c) UZ – účelový znak (pětimístný údaj vyplývající z povinného číselníku Ministerstva financí a dále rozšířený o identifikaci zdroje a nástroje v kontextu prostředků EU).

4.2 Rozpočtový proces

Jak jsem výše uvedla, základním podkladem pro vypracování rozpočtu je rozpočtový výhled. Při jeho sestavování musí odbor ekonomický vzít v potaz známé budoucí vlivy na rozpočet kraje zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Dalším podstatným podkladem je rozpis schváleného státního rozpočtu na příjmové části. Tím státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů. Dále je to odhad příjmů ZK podle zákona o rozpočtovém určení daní. Nakonec jsou to požadavky, jež předloží jednotliví správci ORJ a příspěvkové organizace ZK. Tyto požadavky se týkají výdajových částí rozpočtu.

Odbor ekonomický navrhne jednotlivým správcům ORJ celkový objem výdajů, které by neměly být při sestavování rozpočtu překročeny. Tento objem výdajů vychází ze skutečnosti předchozího roku, očekávaných změn nebo známých skutečností, jež by mohly výrazným způsobem ovlivnit výdaje určité ORJ. Jednotlivé ORJ zpracují návrh rozpočtu – primárně členěný podle ukazatelového hlediska. Podoba tohoto návrhu je shodná s tabulkou v *Příloze P III*. ORJ musí ve svém návrhu uvést nikoliv jen výdaje, nýbrž i příjmy. Souhrn těchto údajů slouží pak v další přípravné fázi pro stanovení výše případného financování, případně krácení výdajů – vše za účelem dosažení vyrovnaného rozpočtu.

Návrh rozpočtu následně projednává hejtman a ostatními členové RZK a kromě Finančního výboru také ostatní výbory ZZK. Výsledkem těchto jednání je konečná podoba návrhu rozpočtu, která je vrácena ORJ k pořízení rozpisu dle rozpočtové skladby (druhové a odvětvové hledisko). Současně ORJ zpracovávají komentář k jednotlivým ukazatelům návrhu rozpočtu. Konečnou podobu návrhu rozpočtu zpracuje podle projednané podoby, pořízeného rozpisu a komentáře odbor ekonomický. Takto dopracovaný návrh rozpočtu projedná RZK a na základě jejího doporučení schválí ZZK.

Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v ZZK. Zveřejnění zajišťuje odbor ekonomický. ZZK projedná rozpočet při jeho schvalování tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se řídí: RZK, KÚ ZK (jednotliví správci ORJ) při hospodaření podle rozpočtu, právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti ZK při svém hospodaření, další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu ZK.

Po schválení rozpočtu se provede zpřesnění jeho rozpisu, které provede odbor ekonomický ve spolupráci s jednotlivými správci ORJ. Součástí rozpisu rozpočtu je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, jež jsou povinny se jimi řídit. Při rozpisu se rozpočet člení podle podrobné rozpočtové skladby.

V případě, že by nebyl rozpočet ZK schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídilo by se hospodaření ZK v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. V letech 2004 – 2006 měl ZK schválen rozpočet vždy včas, takže rozpočtové provizorium nebylo uplatněno.

Rozpočet ZK může být po jeho schválení změněn. Změna v rozpočtu se provádí rozpočtovým opatřením, např. přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje ovlivňují navzájem, aniž by se změnil jeho celkový objem. Zastupitelstvo každý rok zmocňuje radu k provádění rozpočtových opatření v určitém rozsahu – jde o kompetenci, která není ZZK vyhrazena. Rozpočtová opatření ZK mají podobu rozpočtových opatření RZK, nebo rozpočtových opatření ZZK. Změny rozpočtu mohou podle zákona nastat z několika důvodů. Prvním mohou být změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem kraje, dále může jít od důsledků změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtových příjmů nebo výdajů, nebo jde o změny skutečností, které ovlivňují plnění rozpočtu. Žadatelem o rozpočtovou změnu je organizační jednotka, v jejíž zájmu je provedení požadované změny. Žadatel musí nejdříve připravit návrh rozpočtového opatření (formou rozpočtového dokladu). Návrh rozpočtového opatření musí být projednán v příslušných orgánech ZK. Po projednání věcně příslušný odbor provede kontrolu výsledné podoby rozpočtové změny a po schválení ji odbor ekonomický promítne do upraveného rozpočtu v rámci vnitřního systému GINIS. Například rozpočtové opatření č. ZZK/0059/2006 řeší snížení finančních prostředků v rozpočtu ORJ 70 (odbor životního prostředí a zemědělství). Žadatelem byl odbor životního prostředí a zemědělství a jednalo se o snížení rozpočtu v příjmech i výdajích programového fondu – podprogramu Vodohospodářská infrastruktura o 5 mil. Kč. ZZK se tímto rozpočtovým opatřením zabývalo 20. září, 2006. Konkrétní podoba tohoto rozpočtového opatření je uvedena v *Příloze P I*.

4.3 Přezkoumání hospodaření

Hospodaření Zlínského kraje podle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 420/2004 Sb.“), přezkoumává Ministerstvo financí. V průběhu přezkoumání musí kraj dodržet zákonem stanovené povinnosti vůči kontrolorům, např. poskytnout jim přiměřené technické a materiální zabezpečení pro výkon přezkoumání, umožnit jim vstupovat do objektů, na pozemky, do jiných prostor, pokud to souvisí s předmětem přezkoumání. Na druhé straně těchto povinností krajů nesmí kontroloři zneužívat ve svůj prospěch.

Po ukončení přezkoumání sepíše kontrolor pověřený řízením přezkoumání zprávu o výsledku přezkoumání. Tato zpráva obsahuje výsledek dílčích přezkoumání (zjištěné chyby a nedostatky) a závěr (zjištěné chyby a nedostatky, upozornění na možná rizika, podíl pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podíl zastaveného majetku na majetku územního celku). S obsahem zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření ZK je seznámen hejtman, který také obdrží stejnopis zprávy.

Do roku 2005 zákon o krajích taxativně nestanovil, že hospodaření ZK přezkoumává Ministerstvo financí, umožňoval přezkoumání nezávislým auditorem. Hospodaření ZK za rok 2004 přezkoumávala společnost TOP AUDITING, s. r. o. Jak vyplývá ze zprávy auditora, sestavení rozpočtu, jeho změny a čerpání byly v tomto roce uskutečňovány v souladu s příslušnými obecně závaznými právními předpisy.

Ani v roce 2005 a 2006, kdy už přezkoumání provádělo Ministerstvo financí, nebyly zjištěny závažné nedostatky, tzn., že ZK nebyl povinen přijmout k nápravě chyb a nedostatků opatření podle zákona č. 420/2004 Sb.

4.4 Rozpočet v roce 2004

Rozpočet na rok 2004 byl sestavován na základě tehdy účinného znění zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2004 a samozřejmě v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. Byl navržen jako schodkový s tím, že vzniklý schodek bude uhrazen zčásti přebytkem hospodaření z minulých let a zčásti cizími zdroji – smluvním dlouhodobým bankovním úvěrem u České spořitelny. Skutečná výše

příjmů v roce 2004 činila 7 049 005 tis. Kč a výdajů 7 289 145 tis. Kč. Hospodaření ZK tak skončilo schodkem ve výši 240 140 tis. Kč. Tento rozdíl mezi příjmy a výdaji byl pokryt tzv. financováním, a to v podobě dlouhodobého investičního úvěru u České spořitelny a finančními rezervami vytvořenými v minulých letech. Úvěr byl přijat ve výši 250 000 tis. Kč, z toho bylo 200 000 tis. Kč čerpáno v roce 2004 a zbývajících 50 000 tis. Kč v roce 2005. Financování představuje operaci, která v případě schodku v hospodaření doplňuje cizí návratné zdroje financování nebo finanční prostředky z minulých let. V případě přebytku hospodaření se navýší stav prostředků na bankovních účtech. Pro přehlednost jsou následující údaje v tabulkách uváděny v tis. Kč. [18]

Tab. 1 Rozpočet ZK za rok 2004

Příjmy	7 049 005
Výdaje	7 289 145
Schodek	240 140

zdroj: [18] Závěrečný účet ZK za rok 2004

4.4.1 Příjmy za rok 2004

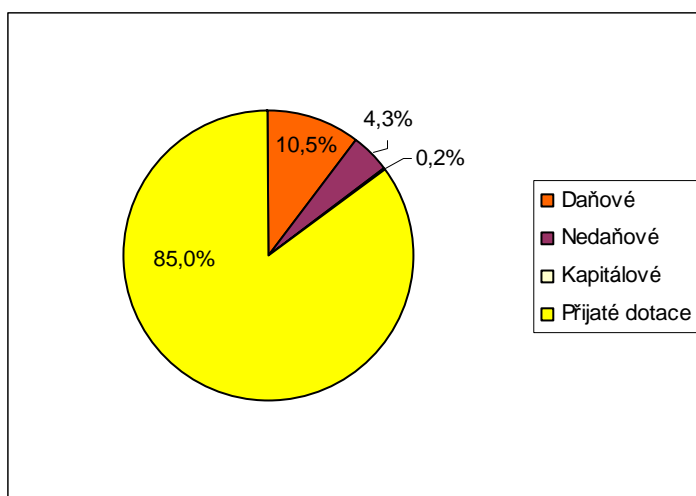
Příjmy ZK byly v roce 2004 schváleny v rozpočtu na rok 2004 ve výši 6 922 122 tis. Kč. Protože v průběhu roku došlo ke změnám v rozpočtu, tyto změny se projeví také v oblasti příjmů. Skutečný stav příjmů v roce 2004 tedy činil 7 049 005 tis. Kč.

Tab. 2 Příjmy ZK za rok 2004

Daňové příjmy	743 260
Nedaňové příjmy	300 453
Kapitálové příjmy	14 159
Přijaté dotace	5 991 133

zdroj: [12] Výroční zpráva ZK za rok 2005

Graf 1 Příjmy ZK za rok 2004

zdroj: vlastní

Největší část příjmů ZK v roce 2004 tvořily dotace, v procentuálním vyjádření se jedná o 85%. Největší položku tvořily dotace ze státního rozpočtu z kapitoly MŠMT na přímé náklady škol a školských zařízení, tato částka představovala 3 728 402 tis. Kč. I když má ZK rozpočet příjmů pohybující se kolem 7 miliard, s téměř 4 miliardami nemůže jinak naložit, než je použít na platy učitelů a výdaje související se školami a školskými zařízeními.

Druhou největší položkou celkových příjmů byly daňové příjmy (10,5 %). Daňové příjmy ZK jsou tvořeny sdílenými daněmi a ostatními daňovými příjmy. Sdílené daně znamenají, že jsou příjmem jak kraje a obcí, tak státu. V současné době mezi sdílené daně patří daně z příjmu a DPH.

Nedaňové příjmy tvořily 4,3 % z celkových příjmů. Do nedaňových příjmů spadá např. příspěvek obcí na dopravní obslužnost. Tento příspěvek hradí všechny obce, kromě obcí, které nemají žádný linkový autobusový spoj a necítí tedy důvod podílet se na hrazení dopravní obslužnosti. Další částí nedaňových příjmů byly příjmy z pronájmu majetku – hlavní část těchto příjmů je tvořena příjmem za pronájem majetku nemocnicím ZK (tyto prostředky byly následně použity na zajištění reprodukce uvedeného majetku formou poskytnuté dotace do investičních fondů jednotlivých nemocnic) a tržbami za pronájem objektů v areálu bývalého Svitů. Podstatnou část nedaňových příjmů tvořily příjmy z prodeje majetku.

Kapitálové příjmy tvořily nejmenší část rozpočtu (0,2 %). Jednalo se především o příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

4.4.2 Výdaje za rok 2004

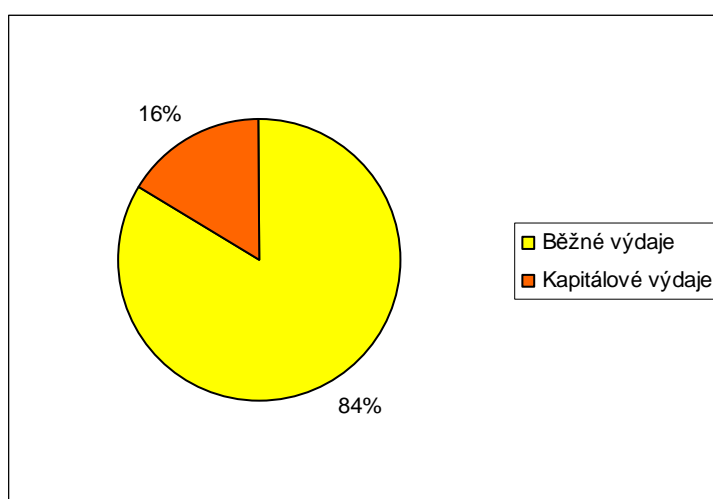
Schválený rozpočet výdajů pro rok 2004 činil 7 221 957 tis. Kč. V průběhu roku byla výše výdajů upravena na částku 7 500 116 tis. Kč. Skutečný stav výdajů k 31. 12. 2004 činil 7 289 145 tis. Kč. V tomto roce zaznamenaly podstatné navýšení kapitálové výdaje. Toto navýšení bylo způsobeno náklady na rekonstrukci budovy v areálu bývalého Svitů pro účely vybudování nového sídla kraje a s tím souvisejícími výdaji na vybavení úřadu.

Tab. 3 Výdaje ZK za rok 2004

Běžné výdaje	6 099 087
Kapitálové výdaje	1 192 058

zdroj: [12] Výroční zpráva ZK za rok 2005

Graf 2 Výdaje ZK za rok 2004

zdroj: vlastní

4.4.3 Výdaje za rok 2004 podle jednotlivých ORJ

V tomto roce byly výdaje ZK „rozděleny“ v rámci 13 ORJ. Největší objem výdajů spadal pod ORJ 150 odbor školství, mládeže a sportu (4 513 284 tis. Kč). Naopak odborem s nejmenším objemem výdajů byl ORJ 130 odbor tiskový (3 803 tis. Kč) viz Přílohu P V.

4.5 Rozpočet v roce 2005

Stejně jako v roce 2004, tak i pro rok 2005 byl rozpočet ZK schválen jako schodkový. Skutečný objem příjmů v roce 2005 činil 7 152 293 tis. Kč a objem výdajů 7 116 437 tis. Kč. V průběhu roku došlo ke třem zásadním úpravám rozpočtu. Tyto úpravy byly zapříčiněny zejména navýšením příjmů a výdajů účelovými dotacemi ze státního rozpočtu, nižší daňovou výtěžností sdílených daní, než předpokládalo Ministerstvo financí a z jehož odhadu vycházel rozpočet kraje, a legislativními změnami (novela zákona o rozpočtovém určení daní).

Hospodaření ZK skončilo v tomto roce přebytkem 35 856 tis. Kč. Jak jsem již výše uvedla, znamená to, že se zvýšil stav prostředků na bankovních účtech o tento přebytek. V porovnání s lety 2004 a 2006, pouze v roce 2005 zaznamenal ZK ve svém hospodaření přebytek. [19]

Tab. 4 Rozpočet ZK za rok 2005

Příjmy	7 152 293
Výdaje	7 116 437
Přebytek	35 856

zdroj: [19] Závěrečný účet ZK za rok 2005

4.5.1 Příjmy za rok 2005

V roce 2005 byly celkové příjmy rozpočtovány ve výši 6 324 163 tis. Kč. I v tomto roce došlo v průběhu roku k jejich úpravám, takže k 31. 12. 2005 dosáhly skutečně realizované příjmy výše 7 152 293 tis. Kč.

Také v tomto roce největší část příjmů tvořily přijaté dotace, zejména neinvestiční. ZK v roce 2005 obdržel dotace od jednotlivých ministerstev, státních fondů, úřadů práce, obcí a mezinárodních institucí v celkové výši 4 819 190 tis. Kč.

Daňové příjmy zaznamenaly v porovnání s rokem 2004 nárůst, který byl vyvolán novelizací zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (dále jen „zákon č. 243/2000 Sb.“). Daňové příjmy opět kromě sdílených daní zahrnovaly správní poplatky ze správních činností (např.

poplatky za vydávání osvědčení, potvrzení ze sbírek listin, poplatky za vydávání licencí na vyhotovení plánů odborného lesního hospodáře a lesních osnov).

Naopak nedaňové příjmy se snížily z důvodu nižších příjmů z nájmu a nižších odvodů příspěvkových organizací zřízených krajem. Rozhodující položkou nedaňových příjmů byly příjmy z pronájmu majetku (42 346 tis. Kč), k dalším podstatným položkám patřily odvody a penále za porušení rozpočtové kázně (994 tis. Kč), přijaté sankční platby za porušení zákona, příjmy z poplatků za odebrané množství podzemní vody, úroky na bankovních účtech a další.

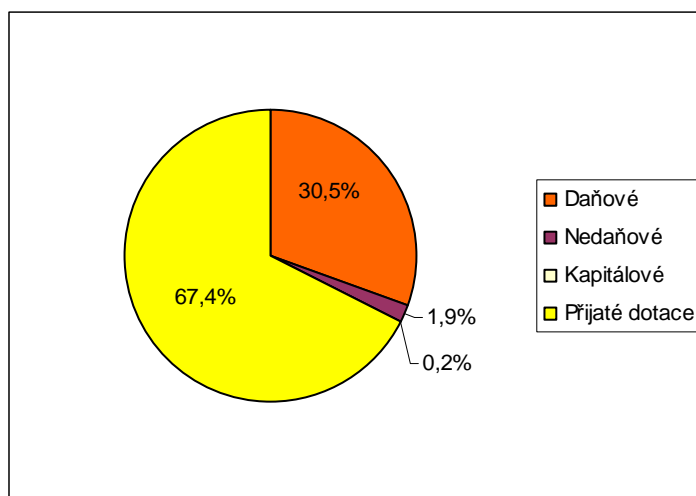
Nejmenší částí příjmů se opět staly kapitálové příjmy. Ty byly tvořeny příjmy z prodeje pozemků, z prodeje nemovitostí a z prodeje ostatního dlouhodobého majetku. Nejvýznamnější příjmem byl příspěvek od města Valašské Klobouky na přístavbu gymnázia ve Valašských Kloboukách v celkové výši 13 000 tis. Kč.

Tab. 5 Příjmy ZK za rok 2005

Daňové příjmy	2 181 012
Nedaňové příjmy	137 060
Kapitálové příjmy	15 031
Přijaté dotace	4 819 190

zdroj: [12] Výroční zpráva ZK za rok 2005

Graf 3 Příjmy ZK za rok 2005

zdroj: vlastní

4.5.2 Výdaje za rok 2005

Pro rok 2005 byl schválen rozpočet výdajů ve výši 6 433 731 tis. Kč. V průběhu roku došlo k úpravám rozpočtovaných výdajů na částku 7 331 466 tis. Kč. Skutečná výše výdajů ale k 31. 12. 2006 činila 7 116 437 tis. Kč. Tento rozdíl (215 029 tis. Kč) byl způsoben především nevyčerpáním prostředků na některé projekty a podprogramy programového fondu. Část těchto prostředků byla převedena do rozpočtu roku 2006 a část do rezervy programového fondu.

Běžné výdaje v tomto roce dosáhly výše 6 480 791 tis. Kč. Jednalo se především o výdaje na školství, další výdaje představovaly osobní výdaje (platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci, povinné pojistné placené zaměstnavatelem), nákup materiálu, nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy, výdaje na dopravní územní obslužnost, úroky, neinvestiční dotace podnikatelským subjektům, neinvestiční transfery obyvatelstvu (např. sociální dávky), neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, neinvestiční dotace neziskovým organizacím.

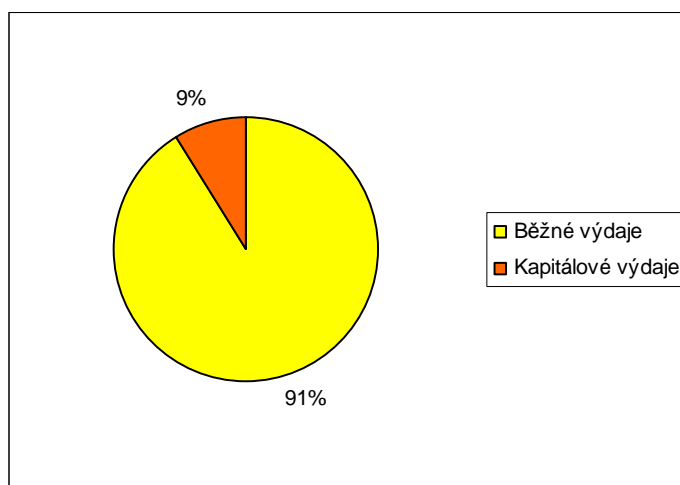
Kapitálové výdaje dosáhly výše 635 646 tis. Kč. Tyto výdaje zahrnovaly investiční nákupy a související výdaje, nákup akcií a majetkových podílů, investiční dotace podnikatelským subjektům, investiční dotace neziskovým organizacím, investiční dotace příspěvkovým organizacím.

Tab. 6 Výdaje ZK za rok 2005

Běžné výdaje	6 480 791
Kapitálové výdaje	635 646

zdroj: [12] Výroční zpráva ZK za rok 2005

Graf 4 Výdaje ZK za rok 2005

zdroj: vlastní

4.5.3 Výdaje za rok 2005 podle jednotlivých ORJ

V roce 2005 byly výdaje ZK opět rozděleny do 13 ORJ, stejných jako v předchozím roce. I v tomto roce se největší část výdajů realizovala u ORJ 150 odbor školství, mládeže a sportu (4 641 479 tis. Kč) a nejmenší u ORJ 130 odbor tiskový (2 948 tis. Kč). Znatelné snížení výdajů oproti roku 2004 zaznamenal ORJ 140 odbor investic. Příčinou těchto vysokých nákladů v roce 2004 byla totiž rekonstrukce nového sídla ZK, kam se celý úřad v roce 2004 přestěhoval. Podrobný rozpis výdajů jednotlivých ORJ v tomto roce viz *Přílohu P V*.

4.6 Rozpočet v roce 2006

I rozpočet na rok 2006 byl schválen jako schodkový s tím, že schodek bude uhrazen přebytkem hospodaření z minulých let ve výši 10 213 tis. Kč a čerpáním dlouhodobého bankovního úvěru ve výši 400 000 tis. Kč. V průběhu roku došlo ke čtyřem úpravám rozpočtu, které byly vyvolány zejména navýšením příjmů a výdajů účelovými dotacemi ze státního rozpočtu, příjmy z pronájmů, úpravami daňových povinností kraje, zapojením dotací obcí na dopravní obslužnost, změnou financování. Skutečný objem příjmů v roce 2006 činil 7 976 156 tis. Kč a výdajů 8 380 648 tis. Kč. Hospodaření ZK skončilo schodkem ve výši 404 492 tis. Kč. Stejně jako v roce 2004 byl rozdíl kryt financováním v podobě dlouhodobého investičního úvěru u Evropské investiční banky. Tento úvěr je určen k zajištění

časového nesouladu a může jím být kryto maximálně 50 % nákladů projektu. O čerpání z tohoto úvěru se žádá postupně, nejpozději však do 31. 12. 2009. [20]

Tab. 7 Rozpočet ZK za rok 2006

Příjmy	7 976 156
Výdaje	8 380 648
Schodek	404 492

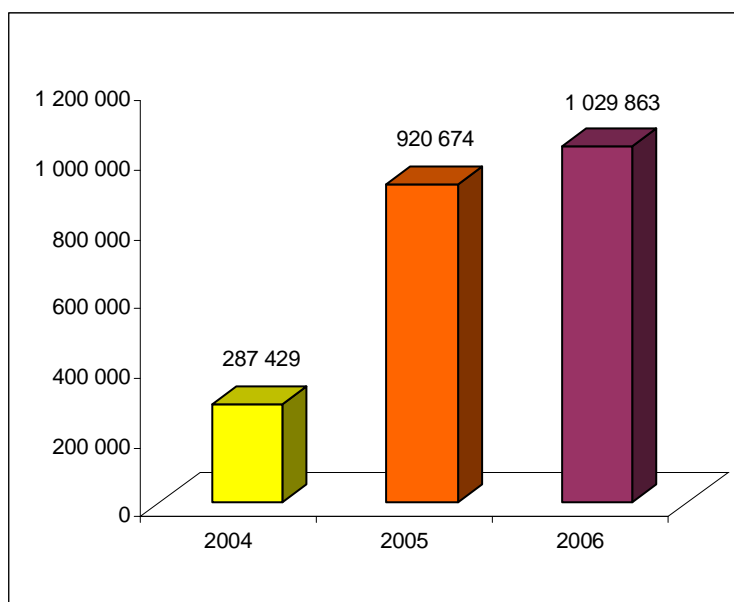
zdroj: [20] Závěrečný účet ZK za rok 2006

4.6.1 Příjmy za rok 2006

Celkové příjmy ZK byly původně rozpočtovány ve výši 7 205 549 tis. Kč, v průběhu roku ale byly postupně upraveny, takže k 31. 12. 2006 dosáhly skutečné příjmy výše 7 976 156 tis. Kč. V porovnání s předešlými dvěma lety, dosáhl ZK nejvyšších příjmů.

Opět největší část tvořily daňové příjmy a dotace. V oblasti daňových příjmů největší část tvořila DPH (1 029 863 tis. Kč) a to nejen v tomto roce, ale také v roce předešlém. Pro názornost jsem provedla meziroční srovnání DPH v jednotlivých letech (viz následující graf). Údaje v grafu jsou uvedeny v tis. Kč. Z grafu můžeme pozorovat vzrůstající tendenci výnosu z DPH, což svědčí o rostoucí ekonomice nejen státu, ale i ZK. Razantní změna se projevila zejména mezi roky 2004 a 2005, kdy novelizace zákona č. 243/2000 Sb. způsobila navýšení objemu sdílených daní, do nichž DPH patří, ze 3,1 % na 8,92 %.

Graf 5 Meziroční srovnání DPH v letech

zdroj: vlastní

Přijaté dotace v tomto roce činily 5 542 054 tis. Kč, z toho celých 5 503 353 tis. Kč tvořily dotace poskytnuté jednotlivými ministerstvy a státními fondy, zbývající část zahrnovala dotace obcí na dopravní obslužnost, příspěvky obcí, příspěvky dobrovolných svazků obcí na projekty realizované ZK, dotace poskytnuté ze zahraničí na projekt Regionální inovační strategie a další.

Nepatrnou část příjmů představovaly nedaňové a kapitálové příjmy. Nedaňové příjmy obsahovaly převážně příjmy z úroků (12 491 tis. Kč), z pronájmu majetku (62 849 tis. Kč), poplatky za odebrané množství podzemní vody.

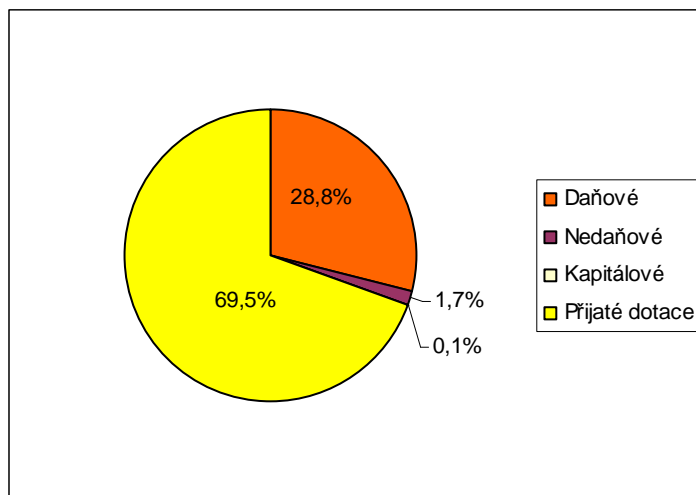
Kapitálové příjmy zahrnovaly příjmy za prodej pozemků, bytů, nemovitostí, ojetých automobilů, drobného majetku, prodej budovy SPŠ nábytkářská v Bystřici pod Hostýnem a další.

Tab. 8 Příjmy ZK za rok 2006

Daňové příjmy	2 293 151
Nedaňové příjmy	136 444
Kapitálové příjmy	4 507
Přijaté dotace	5 542 054

zdroj: [13] Výroční zpráva za rok 2006

Graf 6 Příjmy ZK za rok 2006

zdroj: vlastní

4.6.2 Výdaje za rok 2006

Pro rok 2006 byly celkové výdaje stanoveny ve výši 7 584 542 tis. Kč, stejně jako v předchozích letech byly v průběhu roku opět upraveny, a to na částku 8 600 230 tis. Skutečná částka k 31. 12. 2006 však činila 8 380 648 tis. Kč. K výraznějšímu rozdílu v upravených a skutečných výdajích došlo zejména z důvodu nižšího čerpání grantových schémat a dalších projektů a podprogramů programového fondu, nečerpáním havarijního fondu, neuskutečněním některých výkupů nemovitostí a nečerpáním běžných výdajů kraje v předpokládané výši.

Běžné výdaje v tomto roce činily celkem 6 949 338 tis. Kč. Největší část představovaly neinvestiční transfery a platby jiným rozpočtům, protože do této kategorie spadají výdaje na školy a školská zařízení (krajské i obecní). Oblast školství je celkově nejnákladnější oblastí v celém rozpočtu ZK. Další běžné výdaje tvořily osobní výdaje (platy a ostatní osobní výdaje KÚ ZK, běžné výdaje na činnost KÚ ZK, zastupitelstva, odborů KÚ ZK), neinvestiční transfery a platby jiným rozpočtům (zřizovaným organizacím, školám a školským zařízením).

Kapitálové výdaje činily 1 426 333 tis. Kč. Tyto výdaje obsahovaly investice orgánů ZK, investiční dotace zřizovaným příspěvkovým organizacím, investice ZK z programového fondu, investiční transfery z programového fondu. V porovnání s předcházejícími lety mů-

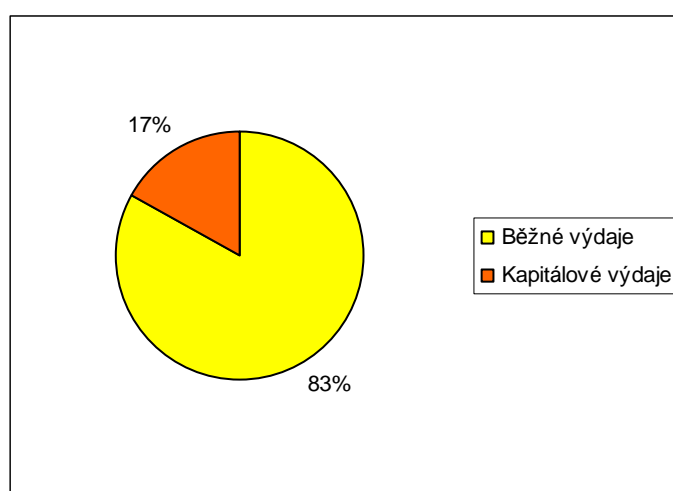
žeme pozorovat výraznější nárůst objemu těchto výdajů. Toto zvýšení bylo způsobeno nákupem akcií společnosti TTT Air, a. s. Holešov.

Tab. 9 Výdaje ZK za rok 2006

Běžné výdaje	6 949 338
Kapitálové výdaje	1 426 333

zdroj: [13] Výroční zpráva ZK za rok 2006

Graf 7 Výdaje ZK za rok 2006

zdroj: vlastní

4.6.3 Výdaje za rok 2006 podle jednotlivých ORJ

V porovnání s předešlými roky se počet ORJ snížil, a to na 11. ORJ 60 odbor územního plánování a stavebního řádu se sloučila s ORJ 10 odbor Kancelář ředitele. Rovněž tak byla zařazena ORJ 130 odbor tiskový pod ORJ 20 odbor Kancelář hejtmana. Tento přesun se projevil i ve stavu peněžních prostředků tohoto ORJ, které se od roku 2004 zvýšily téměř dvojnásobně. Další podstatné zvýšení ve výdajích zaznamenala ORJ 30 odbor ekonomický, což bylo způsobeno výše uvedeným nákupem akcií společnosti TTT Air, a. s. Holešov. Tento výdaj byl spojen s budováním strategické průmyslové zóny v Holešově. K výraznému zvýšení výdajů v porovnání s rokem 2005 došlo též u ORJ 140 odbor investic, jehož příčinou byla také strategická průmyslová zóna Holešov. Vyčleněná částka 392 322 tis. Kč zahrnovala finanční prostředky na výkupy nemovitostí, zpracování posudků, analýz, pro-

jektovou přípravu aj. Podrobné údaje o jednotlivých výdajích ORJ v roce 2006 jsou uvedeny v *Příloze P V*.

4.7 Majetek Zlínského kraje

Jak již bylo uvedeno, proto, aby kraj mohl hospodařit, musí mít k dispozici nejen finanční prostředky, ale také určitý majetek. Také ZK disponuje svým majetkem, který se člení na nemovitý majetek, movitý majetek a finanční majetek. Nemovitým majetkem se rozumí budovy, stavby a pozemky. Movitý majetek se dělí na hmotný a nehmotný. Do finančního majetku spadají majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem, majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem a ostatní dlouhodobý finanční majetek. Kraj s tímto majetkem musí zacházet podle zákonem stanovených podmínek.

Tab. 10 Objem majetku v jednotlivých oblastech

	2004	2005	2006
Nemovitý majetek	3 334 191	3 735 013	3 889 210
Movitý majetek	2 200 406	157 147	397 867
Finanční majetek	373 874	720 857	1 729 979
Celkem	5 908 471	4 613 017	6 017 056

zdroj: [12, 13] Výroční zpráva ZK za rok 2005, 2006

4.8 Organizační formy hospodaření Zlínského kraje

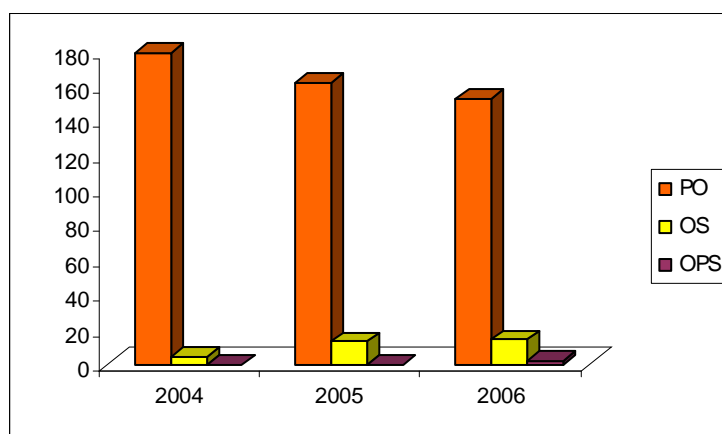
ZK je zřizovatelem příspěvkových organizací, obecně prospěšných organizací a vlastníkem nebo spoluvlastníkem obchodních společností.

Tab. 11 Přehled organizačních forem hospodaření ZK v letech

	2004	2005	2006
Příspěvkové organizace	179	162	153
Obchodní společnosti	4	13	14
Obecně prospěšná společnost	0	0	2

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005, 2006

Graf 8 Přehled organizačních forem hospodaření ZK
v letech

zdroj: vlastní

Příspěvkové organizace

Rozpočet ZK obsahuje též závazné ukazatele, kterými se příspěvkové organizace při svém hospodaření řídí. Příspěvkové organizace hospodaří s prostředky poskytnutými ZK a stav majetku se projevuje v konečném hodnocení hospodaření ZK. Příspěvkové organizace mají majetek kraje svěřen do správy a veden ve svém účetnictví na rozdíl např. od akciových společností, které mají majetek kraje v pronájmu. Kromě hlavní činnosti (účel, pro který byly založeny) mohou vykonávat doplňkovou činnost (prostředky získané z této činnosti jsou využívány pro rozvoj hlavní činnosti, většinou se jím kompenzuje zhoršený výsledek hospodaření z hlavní činnosti).

Tab. 12 Přehled příspěvkových organizací ZK v letech

Oblast PO	2004	2005	2006
školství	147	132	126
doprava	1	1	1
kultura	7	7	7
sociální věci	17	15	15
zdravotnictví	7	7	4

zdroj: [12,13] Výroční zpráva ZK za rok 2005, 2006

V roce 2004 byl ZK zřizovatelem 179 příspěvkových organizací. Všechny organizace, až na jednu (Školní statek Staré Město), hospodařily se ziskem.

V roce 2005 byl ZK zřizovatelem 162 příspěvkových organizací. V tomto roce skončilo 14 organizací svou hlavní činností se zhoršeným výsledkem hospodaření, ale většina tuto ztrátu kompenzovala zlepšeným hospodařením v doplňkové činnosti. Pouze Nemocnice Kroměříž a Střední škola obchodní a oděvní Bystřice pod Hostýnem vykázaly zhoršený výsledek hospodaření.

V roce 2006 zaznamenaly podstatné snížení počtu příspěvkové organizace, a to na 153. Snížení počtu příspěvkových organizací bylo zapříčiněno především zrušením nemocnic jako příspěvkových organizací, neboť byly pro tuto oblast založeny obchodní společnosti (a. s.). Další podstatné snížení zaznamenala oblast školství snížením počtu školských zařízení ve ZK. Toto snížení bylo vyvoláno novým školským zákonem a procesem optimalizace sítě škol a školských zařízení (slučování škol). ZK se snaží o postupné snižování počtu subjektů zřizovaných krajem. V tomto roce se snížil počet organizací se zhoršeným výsledkem hospodaření, a to na 12, z důvodu optimálního snižování nákladů. Z těchto organizací pouze Nemocnice Vsetín zcela nekompenzovala tuto ztrátu zlepšeným výsledkem hospodaření v doplňkové činnosti.

Obchodní společnosti

Obchodní společnosti zakládané ZK zahrnují společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti.

V posledním čtvrtletí roku 2003 ZK založil čtyři obchodní společnosti (s. r. o.), které svoji činnost zahájily k 1. 1. 2004 a nahradily tak příspěvkové organizace se stejnou činností. Tyto příspěvkové organizace byly následně zrušeny. Jde o správy a údržby silnic: SÚS Zlínska, SÚS Kroměřížska, SÚS Valašska a SÚS Slovácka.

V roce 2005 již byl ZK zakladatelem nebo spoluvlastníkem celkem 13 obchodních společností, 7 společností s ručením omezeným a 6 akciových společností. V posledním čtvrtletí tohoto roku došlo k založení nemocnic jako akciových společností, které opět začaly vykonávat činnost k 1. 1. 2006 a následně došlo ke zrušení nemocnic jako příspěvkových organizací. Výjimkou byla Vsetínská nemocnice, kterou Krajský soud v Ostravě nezapsal do obchodního rejstříku, to se podařilo až v roce následujícím u Krajského soudu v Brně, neboť RZK rozhodla o změně sídla nemocnic. Všechny společnosti v tomto roce hospodařily

se ziskem. Společnost Technologické inovační centrum vlastní ZK jen z 50 %, dalším akcionářem je Univerzita T. Bati ve Zlíně.

Tab. 13 Přehled s. r. o. a a. s. ZK za rok 2005

Společnosti s ručením omezeným	Akciové společnosti
SÚS Zlínska	Obchodní centrum
SÚS Kroměřížska	TTT Air
SÚS Valašska	Krajská nemocnice T. Bati
SÚS Slovácka	Kroměřížská nemocnice
Školní hospodářství	Uherskohradištská nemocnice
Regionální podpůrný zdroj	Vsetínská nemocnice
Technologické inovační centrum	

zdroj [12] Výroční zpráva ZK za rok 2005

V roce 2006 se počet obchodních společností nepatrně zvýšil na 14, protože byla založena nová společnost s ručením omezeným – Koordinátor veřejné dopravy. Tudíž v tomto roce fungovalo 8 společností s ručením omezeným a 6 akciových společností. U sedmi společností s ručením omezeným měl a stále má ZK obchodní podíl 100 %, u 1 společnosti s ručením omezeným (Technologické inovační centrum) jen 50 %. U pěti akciových společností byl a stále je ZK jediným akcionářem a u jedné (Obchodní centrum Zlín) měl obchodní podíl 99 %. V tomto roce začaly vykonávat činnost nemocnice ZK a. s. Náklady a výnosy těchto nemocnic byly téměř vyrovnané. Každá nemocnice též obdržela dotaci od ZK. Z celkového počtu obchodních společností v roce 2006 vykázaly čtyři společnosti ztrátu – Obchodní centrum, TTT Air, Koordinátor veřejné dopravy, Kroměřížská nemocnice.

Obecně prospěšné společnosti

O obecně prospěšných společnostech lze hovořit až u roku 2006, kdy ZK založil dvě obecně prospěšné společnosti. Jedná se o Filharmonii Bohuslava Martinů a Energetickou agenturu ZK. Oběma společnostem poskytl ZK dotaci. Filharmonie B. Martinů dosáhla dokonce nepatrného zisku. V této společnosti však má ZK pouze 50% podíl, dalších 50 % má statutární město Zlín.

4.9 Fondy Zlínského kraje

ZK má zřízeno 5 účelových peněžních fondů: zaměstnanecký fond, fond kultury, fond mládeže a sportu, havarijní fond a programový fond. Tyto fondy jsou součástí rozpočtu, mají samostatné ukazatele, mají i své odpovědnostní členění (ty samé ORJ).

Zaměstnanecký fond

Zaměstnanecký fond ZK slouží k financování výdajů na sociální potřeby zaměstnanců ZK zařazených do KÚ ZK v hlavním pracovním poměru a uvolněných členů zastupitelstva kraje. Je určen především ke zlepšení pracovních podmínek, regeneraci pracovních sil, ke kulturnímu, sportovnímu, rekreačnímu a společenskému vyžití, případně k překlenutí tíživé sociální situace zaměstnanců. Návrh rozpočtu zaměstnaneckého fondu sestavuje vedoucí odboru Kancelář ředitele ve spolupráci s vedoucím odboru ekonomického. Rozpočet schvaluje ZZK. Tvorba i čerpání jsou upraveny ve vnitřních normách ZK.

Prostředky zaměstnaneckého fondu se používají k přesně vymezeným účelům a k financování s nimi spojených výdajů, jedná se především o příspěvek na stravování, příspěvek na dopravu do zaměstnání a zpět, věcné dary při životním jubileu 50 let a k prvnímu odchodu do důchodu a další aktivity, příspěvek na penzijní připojištění, jednorázová nenávratná sociální výpomoc nebo bezúročná návratná půjčka. [9]

V roce 2004 byl tento fond nazýván fondem sociálním. Byl upraven vnitřní směrnicí, která byla účinná do 26. 10. 2005. Tato směrnice byla nahrazena novou, jíž došlo ke změně názvu sociálního fondu na zaměstnanecký fond. V tomto roce byl fond čerpán ve výši 3 616 tis. Kč a nebyl vyčerpán.

V roce 2005 byl fond čerpán ve výši 3 351 tis. Kč. Příjem fondu tvořily např. přebytky hospodaření minulých let, vratky za zájezdy zaměstnanců, kteří se zájezdu nezúčastnili a další. Převážnou část výdajů tvořil příspěvek na dopravu (1 935 tis. Kč) a příspěvek na stravování (940 tis. Kč). Ostatní výdaje zahrnovaly nákup sportovního oblečení a pomůcek na sportovní den, úhradu nájemného za pronájem prostor pro společné akce zaměstnanců ZK a nákup darů při příležitosti významného životního jubilea. V tomto roce nebyl zaměstnanecký fond zcela vyčerpán.

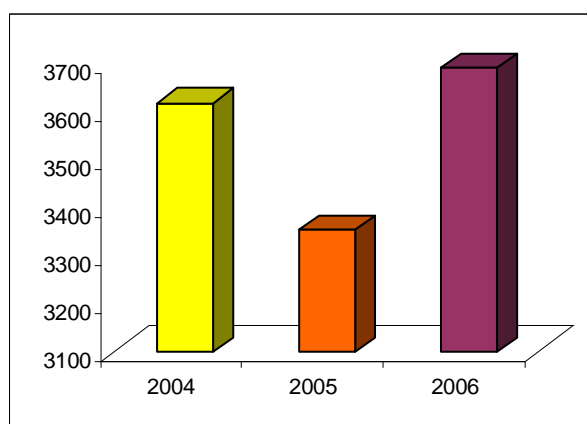
V roce 2006 byl fond čerpán ve výši 3 687 tis. Kč. Převážnou část výdajů tvořil opět příspěvek na dopravu, příspěvek na stravování a příspěvek na regeneraci pracovních sil. V tomto roce zaměstnanecký fond nebyl vyčerpán ve výši 1 311,49 tis. Kč. Hlavní příčinou nevyčerpání bylo pouze 65% čerpání plánovaných prostředků na příspěvek na stravování.

Tab. 14 Čerpání zaměstnaneckého fondu v letech

2004	3 616
2005	3 351
2006	3 687

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005, 2006

*Graf 9 Čerpání zaměstnaneckého fondu
v letech*

zdroj: vlastní

Fond kultury

Fond kultury ZK se zřizuje k poskytování veřejné podpory formou dotace na realizaci projektu nebo na podporu kulturních a jiných, s hmotnou a duchovní kulturou souvisejících potřeb, aktivit ve ZK. Zdroje fondu tvoří základní přiděl, který je určen z rozpočtu ZK, zůstatek fondu k 31. 12. předchozího roku a jiné příspěvky, např. dary od fyzických a právnických osob. Organizaci a administraci fondu zajišťuje odbor kultury a památkové péče

KÚ ZK, který také zajišťuje přípravu všech podkladů pro jednání orgánů ZK ve věcech tohoto fondu. Dotace z fondu jsou poskytovány přísně účelově, tj. na konkrétní akci nebo projekt. Dotace z fondu je poskytována na základě žádosti podané odboru kultury a památkové péče krajského úřadu. [6]

V roce 2004 byl tento fond čerpán ve výši 12 611 tis. Kč. Zůstatek k 31. 12. 2004 činil 373 416 Kč.

V roce 2005 bylo celkové čerpání Fondu kultury ve výši 9 029 017 Kč. Finanční prostředky byly použity na kulturní aktivity a na výdaje související se zachováním a obnovou kulturních památek.

V roce 2006 bylo z fondu kultury vyčerpáno 12 124 tis. Kč. Prostředky z tohoto fondu plynuly do oblastí kulturních památek a kulturních aktivit. Celkové čerpání finančních prostředků na kulturní památky činilo 8 820 tis. Kč. V tomto roce bylo předloženo 141 žádostí o poskytnutí finančního příspěvku, schváleno bylo 108 akcí památkové obnovy. Celkové čerpání finančních prostředků na kulturní aktivity činilo 3 303,81 tis. Kč. Byly podpořeny akce jako např. Hudba v zahradách a zámku Kroměříž 2006, Slovácké slavnosti vína a otevření památek.

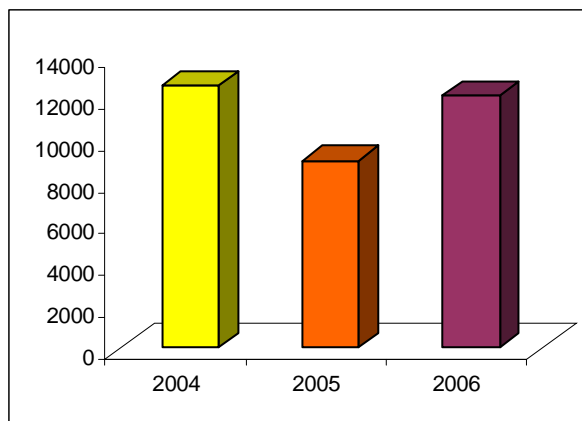
Tab. 15 Čerpání fondu kultury v letech

2004	3 616
2005	3 351
2006	3 687

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005,

2006

Graf 10 Čerpání fondu kultury v letech

zdroj: vlastní

Fond mládeže a sportu

Fond mládeže a sportu ZK se zřizuje k poskytování veřejné podpory formou dotace na realizaci projektu nebo aktivit v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu v souladu s cíli Programu rozvoje územního obvodu ZK. Fond mládeže a sportu slouží fyzickým a právnickým osobám, které vyvíjejí aktivity v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. Dotace z fondu jsou poskytovány přísně účelově, tj. na konkrétní akci nebo projekt. Organizaci a administraci fondu zajišťuje odbor školství, mládeže a sportu KÚ ZK. Ten zajišťuje i přípravu všech podkladů pro jednání orgánů ZK ve věcech tohoto fondu. Dotace z fondu je poskytována na základě žádosti podané odboru školství, mládeže a sportu KÚ ZK. [7]

V roce 2004 byl fond mládeže a sportu čerpán ve výši 3 495 tis. Kč a nebyl v tomto roce zcela vyčerpán.

V roce 2005 činil celkový zůstatek finančních prostředků na účtu Fondu mládeže a sportu ZK 68 022 tis. Kč. Finanční prostředky z tohoto fondu plynuly výhradně ve formě dotací z tohoto fondu. Celkem bylo přijato 407 žádostí o dotaci.

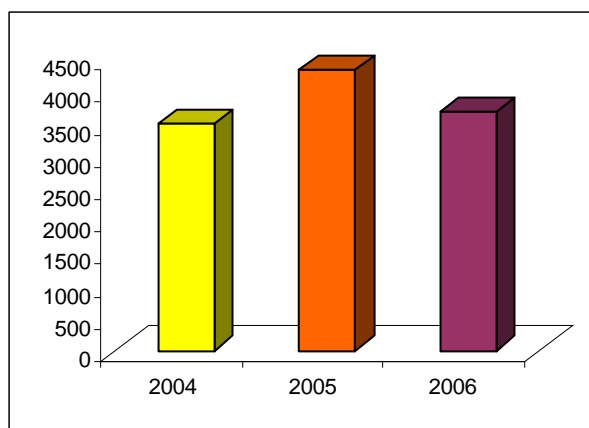
V roce 2006 činil celkový objem finančních prostředků fondu 3 577 tis. Kč. Z těchto prostředků byly poskytnuty dotace na tělovýchovu a sport ve výši 3 133 tis. Kč a dotace na podporu volnočasových aktivit mládeže ve výši 444 tis. Kč.

Tab. 16 Čerpání fondu mládeže a sportu v letech

2004	3 495
2005	4 344
2006	3 680

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005, 2006

Graf 11 Čerpání fondu mládeže v letech

zdroj: vlastní

Programový fond

Programový fond ZK zřizuje svým usnesením ZZK. Programový fond je výlučným zdrojem programového financování v rámci rozpočtu ZK pro naplňování cílů Programu rozvoje územního obvodu ZK. Programový fond slouží k financování podprogramů veřejné podpory, přímé dotace, grantových schémat ZK, individuálních rozvojových projektů. Prostřednictvím programového fondu kraj přijímá závazek financování pro období delší než kalendářní rok. Finanční prostředky fondu nepodléhají běžnému ročnímu zúčtování, ale převádějí se do dalších let za předpokladu, že ke spolufinancování nejsou použity jiné než krajské zdroje a není to v rozporu s podmínkami, za kterých jsou poskytovány.

Prostředky z programového fondu musí být poskytovány hospodárně, efektivně, transparentně a postupem, který vylučuje pozitivní nebo negativní diskriminaci osob, jež žádají o podporu z tohoto fondu nebo jimž byla podpora z fondu poskytnuta. Pravidla pro poskytování podpory z programového fondu podrobně stanovují vnitřní normy ZK. [8]

V roce 2004 byl Programový fond čerpán ve výši 36 601 tis. Kč a zůstatek činili 31 730 tis. Kč. V Příloze P VI. můžeme vidět ukázkou tvorby a čerpání programového fondu stanoveného pro rok 2004.

V roce 2005 byly z programového fondu čerpány prostředky ve výši 174 399 tis. Kč na jednotlivé podprogramy, projekty, grantová schémata. V tomto roce nebyl programový fond vyčerpán, část prostředků byla převeden v rámci přebytku hospodaření do období roku 2006 a zbývající část převedena do rezervy programového fondu.

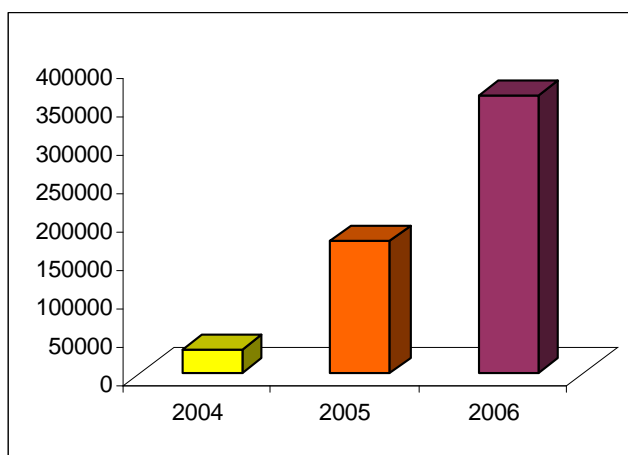
V roce 2006 bylo z fondu čerpáno 362 057 tis. Kč na jednotlivé podprogramy, projekty, grantová schémata, např. Širokopásmový internet obcím ZK, Značení kulturních turistických cílů, Moravská jantarová stezka. Ani v tomto roce nebyl fond vyčerpán, zůstatek činil 151 601 tis. Kč. Významná část těchto prostředků byla převedena v rámci přebytku hospodaření do období roku 2007 a zbývající část byla převedena do rezervy programového fondu.

Tab. 17 Čerpání programového fondu v letech

2004	31 730
2005	174 399
2006	362 057

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005, 2006

Graf 12 Čerpání programového fondu v letech

zdroj: vlastní

Havarijní fond

Havarijní fond ZK byl zřízen pro operativní řešení problémů s haváriemi v souvislosti s ochranou zdrojů pitné vody. Je tvořen do výše 10 000 tis. Kč z části poplatků, které jsou placeny za čerpání pitné vody.

V roce 2004 bylo z tohoto fondu čerpáno pouze 1 030 Kč.

V roce 2005 byla z tohoto fondu čerpána částka ve výši 71 772 Kč pro město Kroměříž na úhradu nákladů vynaložených městem na likvidaci ropné havárie v areálu bývalého cukrovaru Hulín.

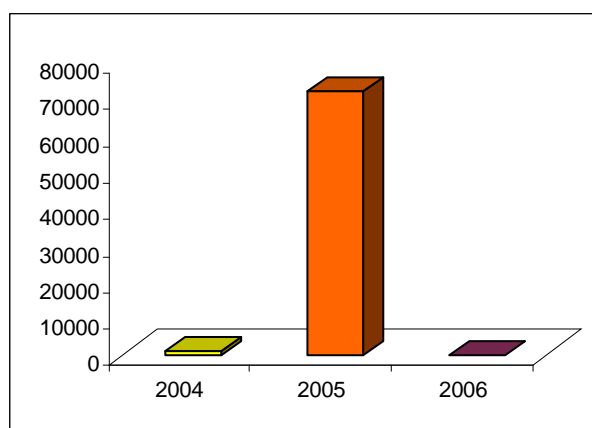
V roce 2006 nebyly z tohoto fondu hrazeny žádné výdaje, tzn. nebyly hrazeny z havarijního fondu žádné výdaje spojené s haváriemi.

Tab. 18 Čerpání havarijního fondu v letech

2004	1 030
2005	71 772
2006	0

zdroj: [18, 19, 20] Závěrečný účet ZK za rok 2004, 2005, 2006

Graf 13 Čerpání havarijního fondu v letech

zdroj: vlastní

ZÁVĚR

Tato práce ukazuje, jakým způsobem ZK nakládá se svěřenými i vlastními peněžními prostředky. Zaměřila jsem se především na strukturu příjmů a výdajů ZK, obzvláště kam a v jaké výši plynou jednotlivé peněžní prostředky, a které příjmy jsou pro ZK nejvýznamnějším zdrojem.

Rozpočty ZK se v jednotlivých letech více méně nelišily. V letech 2004 a 2006 hospodaření ZK skončilo schodkem. Ten byl pokryt financováním, v roce 2004 formou dlouhodobého investičního úvěru u České spořitelny a v roce 2006 v podobě dlouhodobého investičního úvěru u Evropské investiční banky. Kromě těchto dvou investičních úvěrů má ZK uzavřenu smlouvu o poskytnutí úvěru k vykrytí časového nesouladu příjmů a výdajů ZK u České spořitelny, tzv. kontokorent. Konkrétně v roce 2004 mohl ZK čerpat peněžní prostředky do výše 25 000 tis. Kč, zatímco v roce 2006 až 70 000 tis. Kč. V roce 2005 zaznamenal ZK ve svém hospodaření přebytek 35 856 tis. Kč především díky již zmiňované novelizaci zákona o rozpočtovém určení daní.

Nejvýznamnějším zdrojem příjmů ZK v letech 2004 – 2006 byly přijaté dotace a daňové příjmy, hlavně se sdílených daní. V oblasti celkových příjmů můžeme vidět vzrůstající tendenci, což je z hlediska budoucnosti pozitivní jev. Jedním z hlavních důvodů, proč byly kraje zřízeny jako územně samosprávné celky, je ten, aby se staraly o všestranný rozvoj svého území. Protože má ale každý kraj jiné problémy, jiné potřeby, potřebovaly by především více vlastních příjmů. Jednou z možných variant by byl větší podíl na sdílených daních nebo svěřením některé daně, by měly možnost rozvoj kraje skutečně ovlivňovat. Dalším možným způsobem navýšení příjmů ZK je získávání peněžních prostředků formou dotací z Evropské unie prostřednictvím Strukturálních fondů. Tyto dotace mají ale tu nevýhodu, že jsou účelové.

Výdaje ZK tvoří běžné a kapitálové výdaje, z nichž nejpodstatnější část tvoří běžné výdaje. Bezkonkurenčně nejnákladnější oblastí ZK je oblast školství. Výdaje na školství tvoří téměř tři čtvrtiny celkových výdajů ZK. Oblast školství je dotována z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy formou účelových dotací a ZK nezbyvá nic jiného, než tyto poskytnuté prostředky dát právě na výdaje související se školami a školskými zařízeními.

Jako cíl bakalářské práce jsem si též stanovila navrhnout možných opatření ke zlepšení hospodaření kraje do budoucna. Po rozboru jednotlivých příjmů a výdajů ZK by se zdálo, že

že navrhnout nějaká opatření není problém, ale v rámci této práce jsem nepronikla do takové hloubky, abych si mohla dovolit nějaká úsporná opatření navrhnout. Problematika rozpočtu a vlastně celého rozpočtového procesu je totiž velmi obtížná a od někoho, kdo rozpočtový proces nezažil „na vlastní kůži“ a otázkami s tímto procesem souvisejícími se nezabývá každý den je to opravdu „nadhledkový úkol“. Domnívám se ale, že i když ZK hospodaří s omezeným množstvím peněžních prostředků, snaží se nejen všem svým občanům zlepšovat podmínky ve všech oblastech, ale též napomáhat k rozvoji celého jeho území. Navíc má již několik let rozpočet vnitřně členěn způsobem, který napomáhá lepší orientaci v jeho jednotlivých částech, podává podstatné informace pro účely rozhodování a umožňuje modelování vývoje rozpočtu v daném rozpočtovém roce.

RESUMÉ

The Zlín Region is a public corporation founded 1st January 2000 as one of the 14 new regions founded within the reform of the public administration. The centre of Zlín Region is Zlín, well known thanks to shoes company Baťa. Zlín Region is created with 304 municipalities and is divided into 4 districts: Kroměřížsko, Vsetínsko, Uherskohradištsko and Zlínsko. The Governor of the Zlín Region is the outward representative of the region. Other elected bodies are the Zlín Region Board of Representatives as the highest public administration body and the Council of Zlín Region as the region's executive body in the limits of its autonomous competence.

This work shows how Zlín Region treats with fiduciary and natural financial resources in years 2004-2006. Above all I targeted the structure of earnings and expenses Zlín Region, especially in which sectors are financial resources given and how the earnings are large.

The body of management process is right built-up region budget. The economic department is responsible for problems connected with region budget. The budget was deficit in years 2004 and 2006. In 2005 earnings were higher by 35 856 000 korun. It isn't simple decide rightly how much financial resources will be given for example to agriculture and don't limit other sectors.

Zlín region budget is created with earnings and expenses. Earnings are divided into several categories: tax earnings, non-tax earnings, received grants and capital earnings. The largest part of earnings creates received grants (the largest section from Ministry of Education) and tax earnings (especially shared taxes – VAT and income taxes). We can see increasing tendency in earnings. It is positive appearance for the future. I recommend making effort to obtain financial resources especially in grants form. Either from European Union or from particular Ministry. It should increase its earnings.

Expenses are also divided into different parts: current expenses and capital expenses. The largest part of expenses creates expenses connected with school sector. It is difficult to decide with sector should have larger or lower budget. I think that Zlín Region manage its financial resources well and effective, so improve our region for all sides.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] COGAN, R. *Krajské zřízení*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2004. 442 s. ISBN 80-7357-041-6.
- [2] MATES, P., WOKOUN, R. a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vyd. Praha: PROSPEKTRUM, 2001. 200 s. ISBN 80-7357-041-6.
- [3] *Kraj: historie* [online]. [cit. 2007-10-09]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kraj>
- [4] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [5] PEKOVÁ, J. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1.
- [6] Statut ST/02/02/05 schválený ZZK dne 21. 12. 2005 Statut Fondu kultury Zlínského kraje.
- [7] Statut ST/03/03/05 schválený ZZK dne 21. 12. 2005 Statut Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje.
- [8] Statut ST/06/05/05 schválený ZZK dne 26. 10. 2005 Statut Programového fondu Zlínského kraje.
- [9] Statut ST/01/04/06 schválený ZZK dne 1. 11. 2006 Statut účelového Zaměstnaneckého fondu Zlínského kraje.
- [10] *Veřejná správa: Hospodaření krajů* [online]. [cit. 2007-10-10]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/2003/casopisy/vs/0451_52/pril1_info.html>.
- [11] Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Výroční zpráva Zlínského kraje za rok 2005. Vydal ZK vlastním nákladem v roce 2006.
- [13] Výroční zpráva Zlínského kraje za rok 2006. Vydal ZK vlastním nákladem v roce 2007.
- [14] Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

- [15] Zákon č. 420/2004 Sb. ze dne 10. června 2004 o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- [16] Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [17] Zákon č. 347/1997 Sb. ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.
- [18] Závěrečný účet ZK za rok 2004.
- [19] Závěrečný účet ZK za rok 2005.
- [20] Závěrečný účet ZK za rok 2006.
- [21] *Zlínský kraj: Charakteristika Zlínského kraje*. [online]. [cit. 2007-10-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27939&doctype=ART&did=3658>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ZK	Zlínský kraj
ZZK	Zastupitelstvo Zlínského kraje
RZK	Rada Zlínského kraje
SÚS	Správa a údržba silnic
EU	Evropská unie
PO	příspěvková organizace
OS	obchodní společnost
OPS	obecně prospěšná společnost
KÚ ZK	Krajský úřad Zlínského kraje
z.	zákon
apod.	a podobně
aj.	a jiné
např.	například
resp.	respektive
tj.	to je
tzn.	to znamená

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Rozdělení příjmů	20
Obr. 2 Rozdělení výdajů	23
Obr. 3 Zlínský kraj	29

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Příjmy ZK za rok 2004	38
Graf 2 Výdaje ZK za rok 2004.....	39
Graf 3 Příjmy ZK za rok 2005	41
Graf 4 Výdaje ZK za rok 2005.....	43
Graf 5 Meziroční srovnání DPH v letech	45
Graf 6 Příjmy ZK za rok 2006	46
Graf 7 Výdaje ZK za rok 2006.....	47
Graf 8 Přehled organizačních forem hospodaření ZK v letech.....	49
Graf 9 Čerpání zaměstnaneckého fondu v letech.....	53
Graf 10 Čerpání fondu kultury v letech	55
Graf 11 Čerpání fondu mládeže v letech	56
Graf 12 Čerpání programového fondu v letech	57
Graf 13 Čerpání havarijního fondu v letech	58

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Rozpočet ZK za rok 2004.....	37
Tab. 2 Příjmy ZK za rok 2004	37
Tab. 3 Výdaje ZK za rok 2004.....	39
Tab. 4 Rozpočet ZK za rok 2005	40
Tab. 5 Příjmy ZK za rok 2005	41
Tab. 6 Výdaje ZK za rok 2005.....	42
Tab. 7 Rozpočet ZK za rok 2006.....	44
Tab. 8 Příjmy ZK za rok 2006	45
Tab. 9 Výdaje ZK za rok 2006.....	47
Tab. 10 Objem majetku v jednotlivých oblastech.....	48
Tab. 11 Přehled organizačních forem hospodaření ZK v letech.....	48
Tab. 12 Přehled příspěvkových organizací ZK v letech	49
Tab. 13 Přehled s. r. o . a a. s. ZK za rok 2005	51
Tab. 14 Čerpání zaměstnaneckého fondu v letech.....	53
Tab. 15 Čerpání fondu kultury v letech	54
Tab. 16 Čerpání fondu mládeže a sportu v letech.....	56
Tab. 17 Čerpání programového fondu v letech.....	57
Tab. 18 Čerpání havarijního fondu v letech.....	58

SEZNAM PŘÍLOH

- P I. Rozpočtové opatření – Snížení finančních prostředků v rozpočtu ORJ 70.
- P II. Struktura Zlínského kraje
- P III. Příklad ukazatelového členění rozpočtu ZK
- P IV. Příklad druhového a odvětvového členění rozpočtu ZK
- P V. Výdaje ZK podle jednotlivých ORJ
- P VI. Tvorba a čerpání Programového fondu ZK na rok 2004

PŘÍLOHA P I: ROZPOČTOVÉ OPATŘENÍ – SNÍŽENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V ROZPOČTU ORJ 70

Návrh

Rozpis rozpočtu č. ZZK/0059/2006

rozpočtový doklad č. KUZLP00AE9HR

název RO: Snížení finančních prostředků v rozpočtu ORJ 70
stručný popis : Jedná se o snížení rozpočtu v příjmech i výdajích PF - podprogram Vodohospodářská infrastruktura o 5 mil. Kč

Třídění podle rozpočtové skladby

NKS	SU	ORJ	ODPA	POL	UZ	ORG	příjmy	výdaje	poznámka
70891320	236	0070	2362	6329	00000	8035620000	0	-400000	
70891320	236	0070	2362	6909	00000	8035620000	0	-4600000	
70891320	231	0070	2310	2342	00000	8000930000	-5000000	0	
Celkem							-5000000	-5000000	

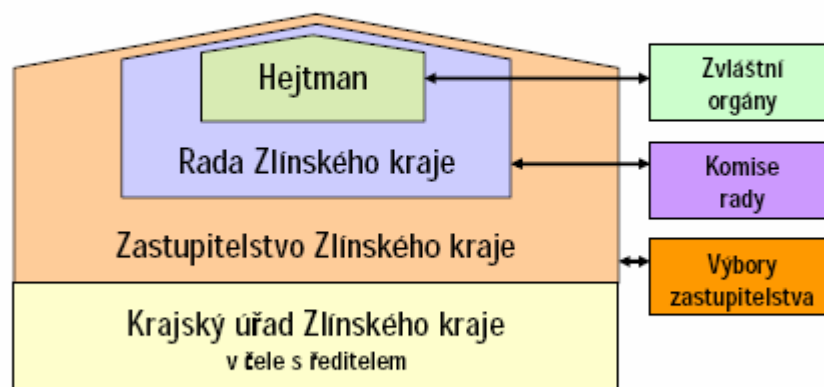
zdůvodnění:	Příjem poplatků za odebrané množství podzemních vod nedosáhl v důsledku vratek na základě ročního vyúčtování záloh poplatníkům, takové výše, aby mohl být dodržen původně schválený rozpočet. Příjmy se snižují o částku 5 mil. Kč v položce Platby za odebrané množství podzemních vod a ve výdajích o částku 400 tis. Kč v položce Ost. invest. Dotace nezisk. a podobným organ. a o částku 4 600 tis. v položce Ostatní kapitálové výdaje j.n.
návaznost na usnesení č.:	
zpracovatel:	Mgr. Věra Vaculíková
datum zpracování:	23. 8. 2006
podpis vedoucího odboru

vyjádření oddělení rozpočtu a financování odboru ekonomického	souhlasí / nesouhlasí
projednáno dne:	
podpis

datum:	
podpis vedoucího odboru EKO

PŘÍLOHA P II. STRUKTURA ZLÍNSKÉHO KRAJE

Zlínský kraj

**PŘÍLOHA P III. PŘÍKLAD UKAZATELOVÉHO HLEDISKA
ČLENĚNÍ ROZPOČTU ZK**

ORJ 110 - Odbor dopravy a silničního hospodářství	návrh rozpočtu na rok 2008		
	běžné	kapitálové	celkem
PŘÍJMY CELKEM	30 100,00	0,00	30 100,00
Příspěvek obce na dopravní obslužnost	29 500,00		29 500,00
Penále, pokuty a odvody	570,00		570,00
Eurolicence	30,00		30,00
VÝDAJE CELKEM	849 620,00	210 200,00	1 059 820,00
Výdaje odboru	480 360,00	1 500,00	481 860,00
Dopravní obslužnost - linková doprava	256 860,00	0,00	256 860,00
Provozní dotace	227 860,00		227 860,00
Žákovské jízdné	29 000,00		29 000,00
Dopravní obslužnost - drážní doprava	223 500,00	0,00	223 500,00
Provozní dotace	214 500,00		214 500,00
Žákovské jízdné	9 000,00		9 000,00
Pořízení studií a projektů pro dopravní infrastrukturu		1 500,00	1 500,00
Dotace a transfery	369 260,00	208 700,00	577 960,00
Dotace obcím na údržbu komunikace	210,00		210,00
Příspěvky a dotace PO	359 600,00	208 200,00	567 800,00
Koordinátor veřejné dopravy ZK, s. r. o.	3 480,00	500,00	3 980,00
Dopravní obslužnost - linková doprava - Město Uherský Brod	170,00		170,00
BESIP	5 800,00		5 800,00
Dopravní hřiště a soutěže	1 400,00		1 400,00
Bezpečnost silničního provozu	1 400,00		1 400,00
Bezpečnost železničního provozu	3 000,00		3 000,00

PŘÍLOHA P IV. PŘÍKLAD DRUHOVÉHO A ODVĚTVOVÉHO ČLENĚNÍ ROZPOČTU ZK

druh výdajů	návrh rozpočtu 2008
Osobní výdaje	177 400
- Platy a ostatní osobní výdaje KÚ	161 700
- Odměny, náhrady a osobní výdaje zastupitelstva	15 700
Neinvestiční nákupy a související výdaje	773 913
- Běžné výdaje na činnost zastupitelstva	5 813
- Běžné výdaje na činnost odborů KÚ	768 100
Běžné výdaje orgánů ZK celkem	951 313
Neinvestiční transfery a platby jiným rozpočtům	5 855 898
Neinvestiční transfery a platby jiným rozpočtům	5 855 898
- Zřizované organizace	1 055 060
- Přímé výdaje škol a školských zařízení (krajské)	1 900 000
- Přímé výdaje škol a školských zařízení (obecní)	2 501 000
- Nestátní školství	203 000
- Neinvestiční půjčené prostředky	21 850
- Ostatní neinvestiční transfery	174 988
Neinvestiční výdaje fondů	445 880
- Zaměstnanecský fond	5 909
- Fond kultury	16 804
- Fond mládeže a sportu	3 505
- Programový fond	419 509
- Havarijní fond	153
Běžné výdaje ZK celkem	7 253 092
<i>všechny investice (výpočet)</i>	1 398 908
Investice ZK	734 505
Investiční dotace zřizovaným PO	272 633
Investiční půjčené prostředky	
Investiční transfery ostatní	36 055
Investiční výdaje fondů	355 715
- Programový fond	355 715
- Fond kultury	
Investiční výdaje celkem	1 398 908
Rezerva rozpočtu	
Úroky na výdajových účtech a poskytnuté zálohy	
VÝDAJE CELKEM	8 652 000

PŘÍLOHA P V. VÝDAJE ZK PODLE JEDNOTLIVÝCH ORJ

ORJ	Odbor	2004	2005	2006
10	Kancelář ředitele	223 000	249 539	262 369
20	Kancelář hejtmána	17 987	24 211	41 713
30	Ekonomický	61 768	84 148	371 651
60	Územní plánování a stavební řád	4 045	7 024	-
70	Životní prostředí a zemědělství	32 171	27 055	35 341
90	Kultura	118 687	138 512	142 121
100	Sociálních věcí	530 804	557 526	567 676
110	Dopravy a silničního hospodářství	567 858	1 026 764	1 109 109
120	Strategického rozvoje	72 230	62 125	79 546
130	Tiskový	3 803	2 948	-
140	Investic	581 398	16 215	576 166
150	Školství, mládeže a sportu	4 513 284	4 641 494	4 847 374
170	Zdravotnictví	562 110	278 876	347 582
Celkem		7 289 145	7 116 437	8 380 648

**PŘÍLOHA P. VI TVORBA A ČERPÁNÍ PROGRAMOVÉHO FONDU
ZK NA ROK 2004**

Programový fond		v tis. Kč	
		2003	2004
celkem		1 000	142 415
Zdroje	1	Přebytek hospodaření minulých let	
	2	Převod z rozpočtu ZK	1 000
		z toho: > ORJ 20	
		> ORJ 70	1 000
		> ORJ 90	
		> ORJ 100	
		> ORJ 110	
		> ORJ 120	
		> ORJ 150	
		> ORJ 170	
3	Ostatní příjmy		
4	Úroky z bankovního účtu		
celkem		1 000	142 415
Čerpání	2	Programové financování - podprogramy	1 000
		z toho: > <i>Veřejná podpora neziskových organizací</i>	
		> <i>Protidrogová politika, prevence SPJ</i>	
		> <i>Podpora chovu ovcí</i>	1 000
		> <i>Podpora ekologických aktivit v kraji</i>	
		> <i>Podpora opatření plynoucích z pláňů OH</i>	
		> <i>Drobné vodohospodářské stavby</i>	
		> <i>Dotace nestátním poskytovatelům soc. služeb</i>	
		> <i>Podpora rozvoje infrastruktury v obcích ZK</i>	
		> <i>Rozvoj cyklodopravy a příhr. spolupráce</i>	
		> <i>Rozvoj vodní dopravy a příhr. spolupráce</i>	
		> <i>Podpora na využití strukt. fondů EU</i>	
		> <i>Program na podporu rozvoje venkova</i>	
		> <i>Rozvoj infrastruktury - zaměstnanost</i>	
		> <i>Program na podporu rozvoje ČR</i>	
		> <i>Udržba a rekonstrukce sportovišť</i>	
		> <i>Nestátní poskytovatelé zdrav. péče</i>	
		> <i>Příspěvky na hospodaření v lesích</i>	
		> <i>Nároky podle lesního zákona</i>	
		>	
	4	Ostatní výdaje	